

Aves Visum

Natuur- en Vogelwacht Rotta
nummer 135 maart 2016

Natuur- en Vogelwacht Rotta

Hoeksekade 164
2661 JL Bergschenhoek
e-mail: info@rotta-natuur
website: <http://www.rotta-natuur.nl>
Triodos Bank NL60 TRIO 0254 40 52 23

Oppericht 9 februari 1982.
Aangewezen door de Belastingdienst als algemeen nut beogende instelling, ANBI.
Ingeschreven bij de KvK Haaglanden nr. 40464998.

Lidmaatschap:
minimaal € 12,50 per jaar voor volwassenen.
minimaal € 6,25 per jaar voor jeugd tot 18 jaar.
Donateurs: minimaal € 12,50 per jaar.

Verenigingsgebouw
Natuurcentrum Trefpunt Rotta
Hoeksekade 164
2661 JL Bergschenhoek
010-521 63 34 (alleen tijdens openingstijden)

Openingstijden:

donderdag: 10:00 u.-16:00 u.
zaterdag: 12:00 u.-16:00 u.

Trefpunt Beheer: trefpuntrotta@gmail.com
Ad Somers 06-39 32 11 13

Bestuur

Voorzitter hsas22@gmail.com
Hans Sanders 06 - 40 56 77 62
Vice-voorzitter aezuidervaart@hotmail.com
Anneke Zuidervaart 06 - 20 00 17 52
Secretaris secretariaat.rotta@gmail.com
Marijke den Oudendammer 06 - 28 51 81 05
Penningmeester puravid@kpnplanet.nl
Cor van de Lustgraaf 010 - 461 34 75
Leden
Jesse Keyzer jessekeyzer@gmail.com
stadsvogeladviseur 06 - 38 59 53 04
Cor Noorman corilona1@gmail.com
Paddenstoelen, vlinders 06 - 21 82 44 38
Jaap van Lien jaapvanlien@gmail.com
regioplannen 010 - 511 37 33

Ledenadministratie

Cor van de Lustgraaf puravid@kpnplanet.nl

Website

Chris van Rijswijk cdvrijswijk@gmail.com

Colofon

Verenigingsblad van Natuur- en Vogelwacht Rotta
Nummer 135, maart 2016, jaargang 36
Oplage 765 exemplaren.
Verschijnt in maart, juni, september en december in de tweede week van de maand.

Redactie:

Machiel Brinkhorst, Aad Deurloo, Arend Hoogeveen, Marleen Lekkerkerk en Hans Soeterbroek
Redactieadres: avesvisumredactie@gmail.com

Druk: Editoo BV, Arnhem

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen in te korten, te wijzigen en te weigeren, zo mogelijk in overleg met de auteurs. Overname van artikelen uitsluitend toegestaan met bronvermelding. Copyright van foto's blijft bij de fotograaf.

Inleveren van kopij voor de volgende Aves Visum voor 10 mei 2016. Aves Visum verschijnt dan in de tweede week van juni 2016.

Inhoud

Van het bestuur	3
Van de redactie	3
Smoelenboek	5
Kievit	6
Grutto Nationale Vogel	7
Rotta Rangers - de eetbare natuur	8
Rotta Rangers - nestkasten bouwen	8
Watervogelexcursie Zeeland	9
Amfibieën	10
Rotta Natuurwerk	12
Excursie Eendragtspolder en Zevenhuizerplas	13
Uitnodiging Algemene Ledenvergadering 22 maart 2016	14
Notulen Algemene Ledenvergadering 2015	15
Financieel Jaarverslag 2015	16
Jaarverslag 2015	20
Ruimtelijke ontwikkelingen in de Noordrand	22
Ruimtelijke ontwikkelingen in de Zuidplas	23
Fakkelt	24
In en om het Trefpunt	25
Gehoord, gezien en gelezen	27
Forum	28
Activiteitenkalender	30
Mystery Bird	32

Bij de voorplaat

Grote foto:

Kievit © Arend Hoogeveen. Zie artikel op pagina 6.

Kleine foto's van links naar rechts:

Rotta Rangers bouwen nestkasten © Ketura Haveman; Een deel van ons werkgebied © Henk Starink; Euro Bird Watch 2015 op Lührs © Ad Somers

Van het Bestuur

Hans Sanders

Voor u ligt weer een fraaie Aves Visum met daarin (heel belangrijk) de stukken voor de Algemene Ledenvergadering (ALV) op 22 maart a.s. Het was weer een mooi verenigingsjaar. Dankzij de vele activiteiten groeit Rotta nog steeds. En ook het Trefpunt wordt steeds vaker gebruikt voor heel verschillende activiteiten.

De wisseling binnen het bestuur vorig jaar verliep best wel soepel, we zijn nu onze routine en know-how aan het optimaliseren. Gelukkig kunnen we dankbaar gebruik maken van de adviezen van de oud-bestuursleden. En we gaan ook met onze tijd mee, het dagelijks bestuur communiceert inmiddels onderling in een groeps-app!

Vorig jaar schreef ik dat we ook graag in de gemeente Zuidplas meer mee willen praten, ik kan niet anders zeggen dat dit toch aardig lukt. Er zijn steeds meer zaken waarover we geraadpleegd worden. Door samenwerking met andere partijen (bewonersorganisaties, (groene) ondernemers, terreinbeheerders, adviesbureaus, andere natuur- en milieuclubs), kunnen we de natuur steeds vaker in beeld brengen, hopen we de natuurbeleving en biodiversiteit te verhogen en lukt het steeds vaker een aanzet te geven voor een duurzaam natuurbeleid. Ondanks dat het in Zuid-Holland steeds drukker wordt en nieuwe infrastructuur diepe wonden snijdt, ontstaan er toch ook nieuwe (recreatieve) natuurgebieden. Ik noem bijvoorbeeld het Park de Polder, de Groenzoom, de Vlinder- idylle in het Offenbachplantsoen en de 9 hectare nieuwe natuur annex parkeerterrein in de Eendragtspolder. Omdat het gebruik van deze terreinen ook heel divers is, zijn er ook nieuwe gebruikersgroepen in oprichting. Voor de Groenzoom is een eerste (kennismakings)stap al gezet en voor het Hoge en Lage Bergse Bos ligt het initiatief nu bij Outdoor Valley en Rotta.

Aan de andere kant van de Rotte ligt een fantastische roeibaan, waarin en rondom veel wordt gesport. Behalve de autocross, zijn in de Eendragtspolder op de zogenaamde commerciële eilanden de geplande grote evenementen vorig jaar - gelukkig - niet doorgestaan. Grote evenementen á la Lowlands zijn zeker van de baan, maar het recreatiebeleid van de gemeente Zuidplas sluit kleinere initiatieven, die mogelijk kunnen doorgroeien naar middelgroot, niet uit. In augustus is de eerste grote test met het WK-roeien: een meerdaags evenement met een groot aantal deelnemers (60 roeiploegen) en misschien wel zo'n 20.000 toeschouwers of meer.

Rotta heeft een adviserende rol bij de organisatie van dit evenement. Hierbij zetten we vooral in op het respecteren van de natuur in het plasdras-gebied, nu de eilanden naast de roeibaan onder water zijn gezet.

Er zijn verschillende burger-initiatieven om de natuur een boost te geven en leef- en nestelmogelijkheden van de flora en fauna te verbeteren. Rotta werkt hier uiteraard graag aan mee. Wil je zelf meer - actief - betekenen voor natuur en landschap, kom dan langs op de ALV en spreek mee over de diverse onderwerpen: hoe meer actieve vrijwilligers hoe sterker onze vereniging wordt. Het bestuur zet zich er graag voor in, hopelijk treffen we elkaar op de Algemene Ledenvergadering op 22 maart in ons Natuurcentrum Trefpunt Rotta!

Van de redactie

Marleen Lekkerkerk

Zoals gewoonlijk zijn ook in dit eerste nummer van Aves Visum van het jaar de jaarstukken van de vereniging opgenomen: het jaarverslag van het secretariaat en het financieel jaarverslag, zowel van de vereniging als van het Trefpunt. U wordt van harte uitgenodigd op de Algemene Ledenvergadering op dinsdagavond 22 maart a.s. Verderop in dit nummer vindt u de uitnodiging en de notulen van vorig jaar.

De redactie heeft voor dit jaar als thema voor Aves Visum "weidevogels" gekozen, mede omdat de grutto vorig jaar als Nationale vogel is gekozen en omdat de Kievit dit jaar centraal staat in het "Jaar van de Kievit". Achtereenvolgens zullen de Kievit, de grutto, de tureluur en de scholekster de revue passeren. Maar nu vragen we vast uw aandacht voor het "Welkom-terug-grutto" weekend op 19 en 20 maart.

Weidevogels in het algemeen hebben het erg moeilijk, eigenlijk al de laatste tientallen jaren. De landbouw is te intensief geworden; de vogels kunnen het tempo niet meer bijhouden. Een belangrijke oorzaak die eraan ten grondslag ligt, is dat de grondwaterstand laag wordt gehouden. Het voordeel voor de boeren is dat het gras dan al vroeg in het seizoen gaat groeien, waardoor de koeien vroeg het land in kunnen en er vroeg gemaaid kan worden. Dan wordt er ook nog eens zwaar bemest, waardoor het gras extra hard gaat groeien en kruiden geen kans meer krijgen. Het gevolg is een soortenarme eenvormige grasmat met weinig voedsel voor vogels. En in onze omgeving is er in de loop der tijd veel grasland verdwenen en versnipperd door bebouwing en wegaanleg. Er komen gelukkig steeds meer initiatieven om het grasland gevarieerder te krijgen en de vogels te helpen, maar dat gebeurt nog op een te kleine schaal om een wezenlijk verschil te maken.

De oplettende lezer heeft hierboven al kunnen merken dat de redactie een besluit heeft genomen over het gebruik van hoofdletters in de soortnamen. Vanaf begin 2012 heeft de redactie geprobeerd om soortnamen van planten en dieren met een hoofdletter te schrijven, en soms zelfs met twee of drie hoofdletters. Dat was ingegeven door het feit dat Nederlandstalige vogelgidsen dat ook doen en het bijvoorbeeld ook op de website www.waarneming.nl gedaan wordt. Het was echter niet volgens de officiële Nederlandse spelling en het bleek in de praktijk niet houdbaar. Soms troffen we toch nog soortnamen met een kleine letter aan in de Aves Visum en excursieverslagen kwamen vol te staan met hoofdletters van alle soorten die waargenomen waren. Vandaar dat de redactie nu heeft besloten om het "verplichte" gebruik van hoofdletters in soortnamen af te schaffen. Vanaf nu mogen soortnamen weer met kleine letters geschreven worden.

De winter loopt op haar einde en het voorjaar komt er weer aan. Weldra buitelen de Kieviten weer door de lucht om hun territoriumgrenzen aan te geven, om even bij het jaarthema te blijven. We hopen dat u volop zult genieten van de mooie voorjaarsdagen die er ongetwijfeld weer aan zullen komen en van alle natuurverschijnselen die het voorjaar met zich meebrengt.

SOMMIGE DINGEN VERANDEREN NOOIT...

In een tijd waarin alles verandert, veranderen wij uiteraard mee. Toch zien wij als assurantiëkantoor dat er ook dingen hetzelfde blijven. Neem nu onze persoonlijke service. Onze klanten kiezen er al jaren bewust voor. En nee, dat is niet altijd duurder dan via internet. Het is wél 100% onafhankelijk en volledig afgestemd op uw situatie. U hoeft zelf niets uit te zoeken. **Hoe makkelijk is dat?**

OORD ASSURANTIËN. EERLIJK IS EERLIJK.

Noorderparklaan 20, 2660 AA Bergschenhoek T (010) 440 07 88, www.oordbv.nl

Werkgroepen

Rotta Kapoentjes(kinderwerkgroep) activiteiten 4 t/m 12 jaar

info en aanmelden bij rotta.jeugd@gmail.com
Gert Jansen 010 - 511 57 20

Jong Rotta

info en aanmelden bij hsas22@gmail.com
Hans Sanders 06 - 40 56 77 69

Rotta Natuurwerk

info en aanmelden bij rienvandervorm@hetnet.nl
Rien van der Vorm 06 - 27 89 00 77

Rotta Onderzoek

coördinatorenfunctie vacant **tellingen flora en fauna**

Trefpuntbeheer

info bij trefpuntrotta@gmail.com
Ad Somers 06 - 39 32 11 13

Trefpunt vrijwilligers

Aria van Ballegoie avanballegoie@gmail.com
010 - 455 22 61

Rotta Promotie

info en aanmelden bij a.j.deurloo@gmail.com
Aad Deurloo 06 - 41 04 35 62

Rotta Communicatie

info bij jannoppers@gmail.com
Jan Noppers 010 - 418 47 76

Rotta Educatie

info bij a.j.deurloo@gmail.com
Aad Deurloo 06 - 41 04 35 62

Regioplannen

info bij jaapvanlien@gmail.com

Jaap van Lien 010 - 511 37 33

Aves Visum

info bij avesvisumredactie@gmail.com

Machiel Brinkhorst 010 - 511 77 72

Nieuwe leden

hr. Ton de Bloeme, Rotterdam

mw. Marijke Bullens, Rotterdam

mw. Lilian Dieben, Rotterdam

mw. Jacqueline Gaster, Capelle a/d IJssel

mw. Rita Houweling, Bergschenhoek

hr. Marius Huender, Rotterdam

mw. C.A.M. Kerklaan, Berkel en Rodenrijs

mw. Marjolein Kramer, Rotterdam

hr. Cor Martijn, Moordrecht

hr. Piet Neeleman, Bergschenhoek

mw. Madeleine Plinsinga, Bergschenhoek

mw. C.K. Schuur, Moerkapelle

hr. Jos Kouwenhoven, Rotterdam

hr./mw. Jeroen en Pien Sillem, Berkel en Rodenrijs

Bewoners Organisatie Rotte, Bergschenhoek

Van harte welkom bij de vereniging. Kom snel eens langs bij onze activiteiten of gewoon zomaar op donderdag of zaterdagmiddag bij het Natuurcentrum Trefpunt Rotta!

Smoelenboek

© Arend Hoogeveen

Jos van Rijn

Mij werd gevraagd wat over mijzelf te schrijven en hoe ik in de natuur geïnteresseerd ben geraakt. Dat lijkt me niet zo moeilijk, het is me met de papelepel ingegoten. Van kinds af ben ik al een buitenmens. Dat moet ik wel van mijn ouders hebben meegekregen, want die genoten ook enorm van alles wat zich buiten in de natuur afspeelde. Ik weet niet anders dan dat wij een volkstuin hadden, gewoon een stukje grond ergens bij een tuinder in de polder. In mijn schooltijd had ik een vriendje die buitenaf woonde. Na schooltijd waren we vaak in de polder, slootjes springen, vogels kijken of zo maar wat struinen.

In die tijd rookte mijn vader shag en bij de pakjes sigarettenvloei-tjes van Rizla+ zaten vogelplaatjes die je kon sparen. Dus wij aan het sparen en alle plaatjes in een album plakken. Ik heb hiermee heel veel over vogels geleerd, zoals hun naam en waarom ze het gedrag vertoonden dat je zag. Na mijn schooltijd ben ik als timmerman in de bouw gaan werken. Dat was in een kleine buurt-schap, dus ook in mijn werkzame leven was ik altijd veel buiten. In onze vakanties gingen mijn vrouw, onze drie zonen en ik vaak kamperen. Altijd op de fiets, tentje en andere bagage achterop en karren maar. Eerst een aantal jaren in Nederland, maar van lieverlee traptten we steeds verder. Duitsland, Italië, Engeland, Ierland en nog veel meer landen hebben we als pedaalridders bezocht. En dus ook de hele dag - weer of geen weer - buiten in de natuur. Ook toen de kinderen niet meer mee gingen, hebben mijn vrouw en ik dit nog vele jaren volgehouden. Heerlijk, we hebben er altijd veel van genoten en het is nog gezond ook. Nu we wat ouder worden, gaan we er met onze mini-camper op uit, maar altijd worden als eerste de fietsen en de wandelschoenen ingeladen. Want een vakantie zonder dat we - met de benenwagen of op de pedalen - in de natuur rondgestruind hebben, is voor ons geen vakantie.

Elke dag beleven we heel intensief en zien altijd wel iets bijzonders aan vogels, bomen of planten. En . . . nog altijd eten we groente en fruit uit onze eigen volkstuin.

© Bjorn Koopmans

Bjorn Koopmans

Onlangs vond ik een schrijfsel van eigen hand uit groep 8 van de basisschool. Het onderwerp van de opdracht was: "Wie ben ik?" Mijn stukje begint met: "Ik ben een natuurliefhebber, daarom ben ik lid van het W.N.F. en de Waddenvereniging (sic.) en geef daar geld aan". Ik ben altijd donateur geweest van één of meerdere natuurorganisaties. Als kind leunde ik regelmatig voor inzamelings-acties langs de familie en in de buurt. Destijds dacht ik eigenhandig ongeveer het halve Amazonewoud van de houtkap gereed te hebben.

Toch ben ik een stadsmens, geboren en getogen in/onder de rook van Rotterdam, maar maakte als kind met mijn ouders al vaak natuurwandelingen in Nederland en de buurlanden. Ook bij Scouting heb ik vaak gekampeerd, in de natuur gebivakkeerd en speurtochten gelopen. Daarnaast was ik een verwoed verzame-laar van mineralen en gesteenten, waar ik nog steeds dozen en vitrinekasten vol van heb liggen. En dan is er nog mijn nooit gepasseerde interesse in de grotere natuur, de astronomie: hoe meer (in)zicht je hebt in het universum, hoe meer je beseft hoe bijzonder en kwetsbaar onze kleine planeet is en hoe zuinig we er op moeten zijn.

Ik werk als systeembeheerder bij een ICT-bedrijf en ben verantwoordelijk voor cruciale ICT-systemen bij o.a. de NS en ProRail. Gelukkig zijn wij (bij mijn weten) nog nooit verantwoordelijk geweest voor een storing die treinreizigers tot wanhoop dreef! Toch, hoe leuk ik de ICT ook vind, er kleven ook nadelen aan. Het zittende werk deed me steeds vaker verlangen naar beweging, en dan het liefst lekker buiten in de natuur.

En zo kwam ik in 2014 op het idee om natuurwerk te gaan doen in mijn vrije tijd. Na wat zoeken kwam ik op de website van Rotta en heb me meteen aangemeld voor de Natuurwerkgroep. Onder de bezielende leiding van Rien kan ik me sindsdien iedere andere donderdag lekker uitleven met zeis, zaag, riek of snoeischaar. Een groot succes! De geweldige sfeer binnen de groep draagt hier ook veel aan bij. Ook de vogelcursus voor beginners van Rotta vond ik geweldig en ben sindsdien in het weekend vaak al vogelend in het veld te vinden.

Kievit

Aad Deurloo

De kievit is een jaarvogel, d.w.z. dat hij het hele jaar door hier te zien is. Hij behoort tot de orde: Charadriiformes, daarin tot de familie van de plevieren: Charadriida. De naam wordt meestal uitgesproken als kieviet.

De lengte van de vogel, van snavelpunt tot staartpunt, ligt tussen de 28 en 31 cm, de spanwijdte varieert van 67 tot 76 cm. Het gewicht ligt tussen 150 en 300 gram. De roep van de kievit is tjoewiet, tjoewiet, enz. Verder is voor goede oren ook een zoepend geluid van de vleugelslag waarneembaar.

De rug en de bovenzvleugels zijn donkergroen met paars-koperen gloed (afhankelijk van de lichtinval) de buik is wit en de onderstaart oranjebruin, met een zwart-bruine band tussen keel en buik. De kop is donker gekleurd met een fraaie kuif, die bij de vrouwtjes korter is dan bij de mannetjes. De zijkant van de kop is beigeachtig met een donkere tekening onder het oog en witte wangen. De vleugels zijn breed en enigszins afgerond, met witte toppen aan de uiteinden, waarmee de mannetjes in de baltsperiode tijdens de vlucht de meest vreemde capriolen maakt om bij de vrouwtjes in een goed blaadje te komen.

Aanvankelijk broedde de kievit op grassteppen in Oost-Europa en Azië. Maar toen de steppen steeds meer werden gebruikt door de mensen voor het hoeden van vee, verbouw van gewassen en bewoning, moest de kievit uitwijken naar andere gebieden. Graslanden en maïsakkers bleken een goed alternatief te zijn. Daardoor wordt de kievit nu bij ons tot de weidevogels gerekend.

Kieviten in de Bergboezem in Rodenrijs © Dick Hoek

Tijdens de winterperiode kunnen we hier grote groepen kieviten aantreffen, vaak in gezelschap van hun familieleden de goudplevieren. Kieviten zijn in feite opportunisten, ze trekken met de vorstgrens mee, dat wil zeggen dat ze pas weggaan als het echt vriest en weer terugkomen als de vorst over is. Dit kan zich per winter wel enkele keren herhalen tijdens zogenaamde kwakkelwinters, waarin vorst en dooi meerdere malen afwisselen. Door snel na de dooi weer hier te zijn, heeft de kievit het voordeel vroeg met nestvorming en broeden te kunnen beginnen.

In de broedperiode maakt het vrouwtje met de borst een ondiep kuilje in de bodem van een maïsakker of ze maakt van wat grashalmen een ondiep nest. Daarin worden dan vier ovaalvormige eieren gelegd, met de punten naar elkaar toe. De eieren hebben een gevlekt uiterlijk, lijkend op een camouflagepak.

Het is allemaal niet zo eenvoudig als het misschien lijkt, want zowel tijdens het broeden als daarna zijn er veel problemen te overwinnen. Tijdens het broeden mag het niet al te veel regenen, het nest mag niet te nat worden omdat de eieren dan verdrinken. Bovendien moet tijdens het broeden 15% van het vocht dat het ei bevat eruit worden gebroed. Als dat niet lukt verdrinkt het kuiken in het ei of het ontwikkelt een kromme snavel of misvormde poten. Kou is in de broedfase niet zo belangrijk, omdat het vogellijf de eieren voldoende warm kan houden.

Na het uitkomen van het ei leeft het kuiken de eerste dag op het resterende voedsel uit de dooierzak, daarna moeten ze meteen zelf voor hun eigen kostje zorgen, het zijn namelijk nestvlinders die snel het nest verlaten. De eerste week hebben ze veel insecten nodig, tot wel 4000 per dag per kuiken. Maar de problemen die hierbij opduiken kunnen groot zijn. De kuikens kunnen zichzelf de eerste week niet voldoende warm houden en moeten dus tijdens het voedsel zoeken regelmatig onder moeders vleugels duiken om weer op temperatuur te komen; het mag dus niet te koud zijn, anders hebben ze niet voldoende tijd om eten te zoeken. De beste omstandigheden zijn, een vochtige nacht, in combinatie met een heldere zonnige dag, dat geeft veel insecten, waardoor ze niet te vaak de warmte onder moeders vleugels hoeven op te zoeken.

Na ongeveer 5 tot 6 dagen kunnen ze zich beter warm houden en gaan ze langzaam over van insecten als hoofdvoedsel naar wormen. Maar om wormen gemakkelijk te kunnen pakken moet de bodem dus zacht zijn, ze moeten er met hun nog kleine snavel wel in kunnen komen.

Daarnaast zijn er dan nog de gevaren van koeien die in de wei komen in het voorjaar en het maaien van het gras. Beide kunnen veel nesten en/of kuikens doen sneuvelen. Door weidevogelbescherming, het plaatsen van nestbeschermers en/of stokken bij de nesten kan het verlies aan kuikens beperkt worden. Hoewel het beschermen van nesten niet alle gevaar wegneemt, omdat de kuikens dan moeten foerageren op kaal grasland, met minder insecten en dan zijn ze gemakkelijk te vinden door predatoren zoals blauwe reiger, buizerd, zwarte kraai enz. De kans dat er een gezond kuiken uit een ei komt is een stuk groter dan de kans dat het kuiken volwassen wordt.

Kieviten in vlucht © Chris van Rijswijk

INTEGRALE ONKRUIDBESTRIJDING VOLGENS 'DE PUNT METHODE'

DE JUISTE MACHINE OP DE JUISTE PLEK EN COMBINEER!

GEEN GIF MEER NODIG!

RED-GREEN®

- CO² neutraal
- Geen fossiele brandstof meer zoals LPG
- Gebruikt biomassa om mee te 'branden'
- Voor grootschalig werk

KANT BRAND STEKER®

- 5x per jaar strak gestoken grasrand
- Geen afvalkosten
- Lagere veegkosten
- Reinigende werking

BLUE-GREEN®

- CO² neutraal
- Elektrisch rijden
- Geen fossiele brandstof meer zoals diesel, maar biomassa
- Heet water 98°C
- Geen overlast, herrie en/of stof
- Eenvoudige techniek
- Voor kleinschalig werk

MACHINAAL VEGEN

- Dulevo 5000 D
- Euro 5 met Adblue
- Super fijnstoffilters
- Heel zuinig met waterverbruik
- Razend snel

- 'DE PUNT METHODE' IS GOEDKOPER DAN SPIJTEN ALS JE ALLES EERLIJK MEETELT!
- GOED TOEPASBAAR MET INZET SW-MEDEWERKERS EN MENSEN MET EEN AFSTAND TOT DE ARBEIDSMARKT (SROI).
- GEEN RESISTENTE SOORTEN EN NIET WEERSGEVOELIG.

Chroomstraat 1d • 3067 GN Rotterdam • Telefoon: (010) 420 60 26 • E-mail: info@groen-puntbv.nl • www.groen-puntbv.nl

Grutto Nationale Vogel

In november vorig jaar is de grutto door het Nederlandse publiek verkozen tot Nationale Vogel. De Verkiezing van de Nationale Vogel was georganiseerd door het VARA-programma Vroege Vogels, in samenwerking met Vogelbescherming Nederland. Bijna een kwart van de in totaal 41.669 stemmen is naar deze weidevogelsoort gegaan.

Ons typische polderlandschap leent zich bij uitstek voor de grutto. 'De grutto is daarom terecht de Nationale Vogel', zegt Kees de Pater van Vogelbescherming Nederland. 'Nergens broeden zoveel grutto's als in ons land. Zelfs binnen de stadsgrenzen van

Amsterdam broeden meer grutto's dan in heel Groot-Brittannië en Frankrijk samen.'

De meeste landen hebben een vogel als nationaal symbool. Zo hebben de Verenigde Staten de zeearend, India de pauw en hebben de Britten sinds vorig jaar de roodborst als nationale soort. Naar aanleiding van de verkiezing van de grutto tot Nationale Vogel gaat Vogelbescherming op 19 en 20 maart 2016, daags voor de lente, een speciaal weekend organiseren rond het moment dat de meeste grutto's terugkomen vanaf hun overwinteringsplek in Afrika en Zuid-Europa.

Rotta Rangers - eetbare natuur oogsten

Ben Huber

Eetbaar groen wordt het thema voor de Rotta Rangers op 21 mei. Zelfs dichtbij huis, in de tuin of op het balkon, groeien bloemen, bladeren, vruchten en zaden die eetbaar zijn. Onze voorouders waren nog echte verzamelaars, maar de meeste mensen van nu zijn het oogsten uit de natuur verleerd.

Volg eens het spoor van onze grootouders en ga oogsten, want veel bladeren, bloemen, vruchten en zaden zijn gratis en ook nog eens goed van smaak. Kijk wel uit waar je oogst, want verkeer en industrie veroorzaken soms verontreiniging. Ook akkerranden zijn niet betrouwbaar, omdat ze vaak bespoten worden met chemicaliën. Ga dus niet in die omgevingen oogsten. In de natuur worden planten vaak niet bespoten, tenzij er net een lekkende viervoeter langs komt. Was dus altijd je oogst. Wees ook een sympathieke verzamelaar en laat genoeg staan voor andere liefhebbers die misschien alleen maar willen kijken. Vooral voor dieren is het van belang dat er nog genoeg eikels, planten of paddenstoelen te eten blijven.

Verzeker je er goed van dat het echt eetbaar is. Kijk dus uit met planten die op elkaar lijken en laat planten staan waarvan je niet zeker bent. Kijk van te voren even op www.wilde-planten.nl voor een goede beschrijving van je wenslijstje. Neem desnoods een stukje van de plant mee naar huis om het nog eens na te zoeken of vraag advies aan een kenner. Neem het stukje plant dan wel mee in een plastic zakje met wat vochtig keukenpapier, dan verlept het niet. Kijk ook of je geen ongewenste meelifters mee oogst. Neem handschoenen, een tasje, emmertje of doosje en een mesje of snoeischaar mee en doe stevige schoenen of laarzen aan. Ouders of grootouders, houd goed toezicht op de keuzes van de kinderen, maar laat ze wel hun eigen oogst plukken en meenemen, dat is voor hen veel leuker.

Oogsten in de natuur is ook een gezonde bezigheid, want je bent buiten en in beweging. Het weer is natuurlijk ook belangrijk. In de plenzende regen lopen is sowieso niet aantrekkelijk. Alles wat je plukt is dan ook nat en geurt niet. Kijk voordat je op pad gaat daarom eerst even naar de weerberichten op buienradar of trek je eigen deskundige conclusie uit het wolkendek. Oostenwind betekent meestal mooi weer. Bij mooi weer kom je vaak ook allerlei vlinders en hommels tegen, die je bezigheid extra opvrolijken. Bij luchtvochtigheid sluiten onder andere de paardenbloem en het madeliefje hun bloem. Dat is een teken dat het kan gaan regenen. Hieronder een tweetal toepasselijke weersspreuken van de echte natuurmens: 'Als slakken kruipen gaan is het met het mooie weer gedaan' en 'Scheren zwaluwen over water en wegen, verwacht dan zeker regen'

De bloemen van duizendblad kun je oogsten van juni t/m oktober en van het madeliefje van april t/m oktober; de bloemen pluk je als ze helemaal open zijn. Het blad van zevenblad kun je plukken van maart t/m oktober en van look-zonder-look van maart t/m april; het aromatische blad kun je het beste oogsten voor de bloei. De vruchten van de tamme kastanje kun van de grond rapen van oktober t/m november, de noten van de hazelaar van september t/m oktober, de beukenootjes van de beuk van oktober t/m november en de bessen van de gewone vlier kun je plukken van augustus t/m september.

En wat kun je er van maken, hieronder enkele recepten.

Aardappelsalade met look-zonder-look

Nodig zijn enkele fijngesneden blaadjes van look-zonder-look (pluk de blaadjes vóór de bloei), 750 gr gekookte in plakjes gesneden aardappelen, 2 hardgekookte geprakte eieren, 2 rode in stukjes gesneden paprika's, 75 milliliter azijn en peper en zout naar smaak. Met de pittige smaak van de jonge blaadjes geef je deze aardappelsalade extra smaak. Meng alles door elkaar en zet de salade tenminste een uur op een koele plaats voordat je die serveert.

Kastanjepuree

Nodig zijn 550 gr tamme kastanjes, 2,5 dl melk, 125 gr suiker en een vanillestokje. Begiet de kastanjes met kokend water, schil ze en kook ze met de vanille en suiker in de melk. Pers of maal ze fijn tot puree en gebruik het als vulling voor desserts of serveer het met slagroom en een vruchtencompote.

Gepofte kastanjes

Kastanjes van de tamme kastanje kun je zelf poffen. Snijd een kruis in de kastanjes en leg ze 20 minuten in een voorverwarmde oven van 200°C.

Kijk voor meer mogelijkheden en andere recepten eens op internet bij www.eetbarewildeplanten.nl en www.bloemenpad.nl. Veel plezier met het oogsten en het bereiden en eet smakelijk!

Ook lekker, een reuzenbovist gepaneerd, gebakken in de frituur en met knoflooksaus © Ben Huber

Rotta Rangers - Nestkasten bouwen

Carlo Schep

Zaterdag 28 november 2015 stond al enige tijd in de agenda's genoteerd. Maar liefst 33 Rangers waren die dag naar het Trefpunt gekomen om een vogelhuisje in elkaar te schroeven.

Dit jaar is gekozen voor een mezenkast. Als je die in de tuin ophangt is de kans groot dat er na een of twee jaar een paartje mezen komt broeden. Met het vlieggat op het oosten of noordoosten kan het zijn dat de mezen de kast goedkeuren en gaan bewonen. Zorg dat je de kast zo ophangt dat je hem ook vanuit huis goed kunt zien. Dan kun je ze goed volgen als ze broeden, voeren en als je geluk hebt zie je de jongen uitvliegen. Het is verstandig om de kasten nu al op te hangen omdat in de herfst en winter de kool-

mezen er ook wel in overnachten, soms met meerdere mezen tegelijk, om lekker warm te blijven.

Na een korte uitleg van Carlo over de volgorde van bouwen, mocht iedereen een bouwpakket uitzoeken en werd er vervolgens keihard gewerkt. En met hulp van een opa, vader en een vrijwilliger begon het 'huis' steeds meer vorm te krijgen, al zat er wel eens een vlieggat aan de onderkant. Doordat alles geschroefd werd, was dat snel te verhelpen. Nadat het dak erop was gemonteerd, kon er worden geschuurd met als resultaat een mooi broedkastje voor mezen.

Er was ook nog tijd om buiten een lekkere wandeling te maken. Sinterklaas kon helaas niet zelf komen, maar hij had wel strooigoed en chocomel laten bezorgen. De moeder van Ardjan had die lekker warm gemaakt en ingeschonken. Tussen de wandeling en het bouwen smaakte dat heerlijk.

We zijn benieuwd of er in jullie huisje mezen gaan overwinteren en of er een broedpaartje komt om het huisje in het voorjaar te huren, afwachten maar.....

Leiding en vrijwilligers, hartelijk dank voor jullie bijdragen.

Jong en oud geconcentreerd aan de slag © Jan Kees Hoek

Watervogelexcursie Zeeland

Ina Geenen

Een nat pak halen en kou trotseren loont.

Op zaterdag 30 januari vertrekken we om 8.45 uur met 14 personen, maar niet ècht met goede moed. De voorspellingen zijn bar en boos, het regent langdurig, dus klampen wij ons vast aan een optimist die voorspelt dat het om 10.00 uur droog wordt. Niemand gelooft er echt in, maar wie A zegt moet ook B zeggen, dus en route.

Aan het begin van het Haringvliet zien we de eerste buizerd en een groep reigers die bij elkaar staan te kleumen. Daar leent de reiger zich bij uitstek voor, geen andere vogel kan dat trieste beeld oproepen als de reiger. Mager, grijsgrauw, met poten als bloedeloze stokken en een nat verwaaid verenpak. Rond half tien gaan we bij de eerste stop de auto uit, want het is even droog. De buitenhaven van Stellendam wordt zorgvuldig afgespeurd, we zien er een grote mantelmeeuw, een kuifeend met witte bles rond zijn blauwe snavel, fuut, krakeend, scholekster, meerkoeten, reigers, aalscholver en een middelste zaagbek.

Achter de dijk zitten wulp (met hun melancholische roep), slob-eenden, scholeksters en kluten. Inmiddels is het weer gaan regenen en we rijden verder over smalle weggetjes naar de polder bij Ouddorp. Bij de Schans aan de Oudelandsezeedijk, een verdedigingswerk uit de 17e eeuw, zitten een reiger, bergeend en ekster, grauwe gans en honderden brandganzen en rotganzen. Ze zijn alert en uit ervaring weten we dat, als ze het niet vertrouwen, ze één voor één op de wieken gaan tot de hele groep het luchtruim kiest. We doen dus behoedzaam.

Rond kwart over tien rijden we langs de Preekhilpolder, waar een overmoedige ekster ternauwernood de wielen van de bus kan ontwijken. Inmiddels zijn we op zoek naar een gezellige koffietent, maar dat valt nog niet mee. Eerst doorkruisen we nog even De Punt waar nieuwe bungalows een luxe wijk vormen vlak aan het water. Voor de bewoner fijn, maar minder fraai voor de kustlijn. Dan volgt een hevige plensbui. Het eerste de beste dorp heeft geen enkel café, de eerstvolgende gelegenheid is een restaurant langs de weg waar het licht brandt. We krijgen hoop maar het blijkt toch dicht te zijn. Intussen is de noodzaak voor een sanitaire stop steeds dringender. Doorkachelen naar Renesse. De aanhouder wint, er zijn zelfs meerdere zaken open en in 'Den Hertog' worden we gastvrij ontvangen. Verkleumd en met klamme kleren laten we ons de koffie en chocolademelk goed smaken, waarbij de meeste excursiegangers zwichten voor het warme appelgebak.

Gelukkig is het droog als we de uitspanning verlaten. De optimist krijgt gelijk, al is het steeds van korte duur. Onderweg noteren we een grote zilverreiger, twee hazen en een buizerd, en een kleine zilverreiger. Onze volgende stop, het moerasgebied 'de Inlagen' op Noord-Beveland, levert een diversiteit aan soorten op. Vlak voor ons busje jaagt een vrouwtje torenvalk. Terwijl we haar volgen komt er een andere rover laag aangevlogen, waarbij hij van links naar rechts zwenkt. We denken allemaal aan een bruine kiekendief, tot Jan Kees roept: "Het is een velduil!" Meteen schiet iedereen in de kijker, en we gaan snel naar buiten om hem te kunnen volgen. Wat heeft dat dier een goede schutkleur! Vlakbij duikt hij het ruige grasland in, en meteen kleurt hij in met het landschap. Hij verdwijnt tussen de vaal beige stoppels en wij hebben het nakijken. Al weet je waar hij is geland, je kunt hem niet meer vinden. Het geeft ons wel een kick. Dachten we een uur geleden nog: "Laten we maar naar huis gaan", nu zijn we blij dat we hebben doorgezet, want dit is wel een hele leuke waarneming. In dit plas/grasgebied zitten volop smienten die zo nu en dan een fluittoon laten horen en enkele grazende knobbelzwanen, altijd bedachtzaam en waardig. Een tureluur, in dit grauwe weer her-

Paarse strandloper op de Brouwersdam © Dick Hoek

kenbaar aan zijn rode snavel en poten, foerageert druk heen en weer in het drassige gebied. Dick wijst ons op een familielid van de tureluur, de zwarte ruiters (groter, wittere buik, langere snavel, poten en snavel donkerder). En op een 'witgeklekte' scholekster, een opvallende afwijking, maar hij foerageert net zo makkelijk met de anderen mee. Dan een holenduif, een paartje slobbeenden, twee lepelaars en een wulp. We rijden langzaam verder links en rechts kijkend. De volgende opvallende verschijning in dit vlakke landschap is een tegenligger, een kleurige Kontikibus vol vogelaars. We stoppen om even achter de dijk te kijken, goed voor vier dodaarzen en een brilduiker. Dick inspecteert meteen de begroeiing en lepelt gelijk op wat voor bijzonders er te zien valt: engels lepelblad, korstmos, eikvaren en kruisdistel. We nemen hetzelfde weggetje terug en dat levert weer mooie waarnemingen op: drie pijlstaarten, een lepelaar, twee zilvereigers. Een sperwer vliegt langs het riet en strijkt neer op een paaltje, vliegt kort daarna weer op en gaat op een takje aan de waterkant zitten. De vogelwereld is altijd in beweging en zelfs op een dag als deze valt er altijd wel wat te beleven.

Verder weer, onderweg een mannetjesfazant met een harem van wel zes vrouwtjes. Grauwe gans, brandganzen, wulpen en smienten, een tureluur en een kukelende haan van een nabijgelegen boerderij. Vlakbij het Moriaanshoofd gluren we vanachter het nieuwe scherm 'De Turegluur' de plas af. Door de kijkgaten, op diverse hoogtes aangebracht voor grote en kleine vogelaars, nemen we aan de overkant van de plas grote groepen vogels waar. Het zijn vooral Kieviten en goudplevieren.

We rijden naar ons laatste kijkpunt, via Scharendijke naar de Brouwersdam. Een gure wind verwelkomt ons als we de auto uitkomen, het stilhouden van de kijker is een hele toer. Ook Belgische vogelaars hebben deze spot gevonden. Als eerste zien we vlak voor ons tussen de basaltblokken steenlopers en paarse strandlopers, op zoek naar insecten en ander eetbaars. Op zee een roodkeelduiker en verderop nog eens drie, ze liggen laag op het water. Een middelste zaagbek duikt regelmatig onder en is steeds maar kort in beeld. Zijn kopveren wapperen in een prachtig gegolfde kuif over zijn kop. Twee brilduikers worden gesignaleerd en terwijl we de kijkers richten, duikt er een zeehond op. Jaloers, wil hij aandacht? Het lijkt echt of hij weet heeft van al die ogen die op hem gericht zijn. Kijk volgende keer maar eens goed, het is net of hij glimlacht, wat een geinige snuit. Gewone fuut en kuifduiker duiken naar voedsel. Het verschil tussen deze twee soorten is dat de laatste kleiner en donkerder is en een bredere kop heeft. Met de telescoop is dat natuurlijk nog beter waar te

Een grijze zeehond die even poolshoogte komt nemen © Dick Hoek

nemen. Voor we opstappen zwemt er nog een zeehond vlakbij, heerlijk op zijn zij genietend van het grote golfslagbad helemaal voor hemzelf. Een oude, mooie, lelijke eend die komt aangereden, past met zijn vaalblauwe kleur helemaal in dit plaatje. Over de dam terug rijdend nog gezien: dodaars, mantelmeeuw, zilvermeeuw, houtduif, kraaien en kauwen, ekster, spreeuw en merel. Onderweg naar huis tenslotte nog een brilduiker, vier buizerds, een blauwe reiger en een torenvalk.

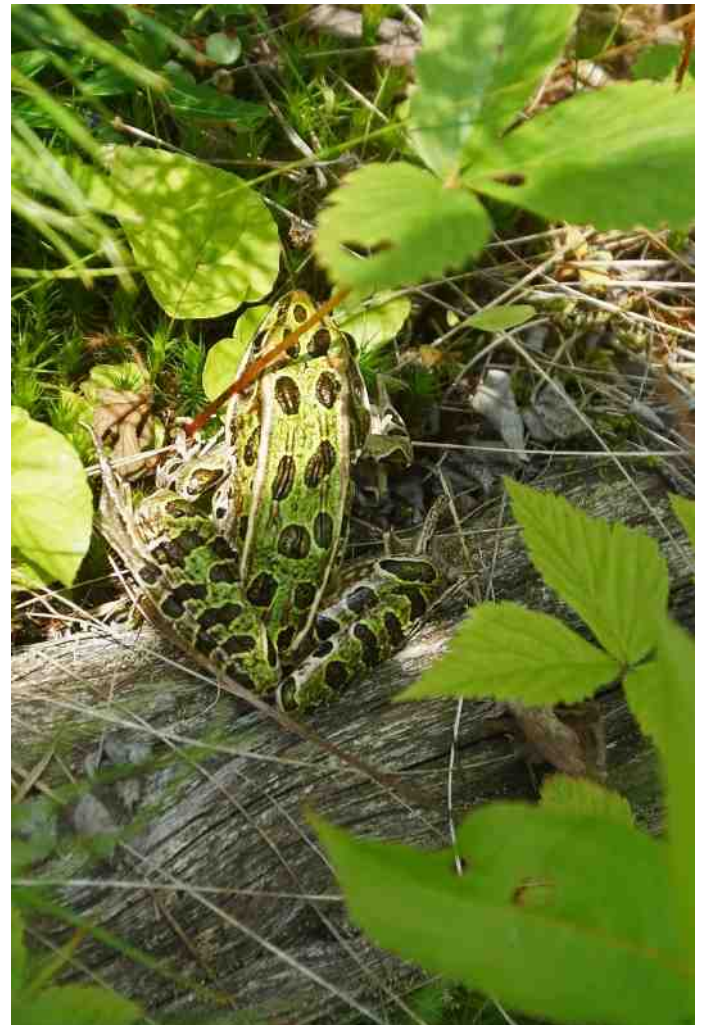
Je ziet, ook een regendag heeft zo zijn charmes. Veel dank aan de organisatoren en chauffeurs!

Amfibieën

Alexandra van Dorssen

Over de gehele wereld zijn er zo'n 6000 soorten amfibieën: 5250 soorten kikkers en padden, 550 soorten salamanders en ongeveer 170 soorten wormsalamanders. Amfibieën leven zowel in het water als op het land en komen in heel Nederland voor, in Nederland leven 5 verschillende soorten salamanders. Amfibieën halen adem zowel door de huid als via de longen, en de larven halen adem door de kieuwen. Alle amfibieën zijn koudbloedig en hebben een slijmerige huid. Opmerkelijk is dat hun eieren geen harde schaal hebben.

In vijvers vind je minder vaak salamanders omdat ze heel kieskeurig zijn omtrent de kwaliteit van het water. Ze komen dan ook

Groene kikker © Arend Hoogeveen

eigenlijk alleen maar voor in schoon water met weinig tot geen verontreiniging. Alle salamanders in Nederland staan op de rode lijst. Dit komt omdat ze veel meer vijanden hebben dan eigen voedsel. Ook komt dat omdat wij steeds meer woonwijken bouwen op hun leefplekken en worden er veel doodgereden door het toenemende verkeer. Volwassen salamanders leven op het land en alleen tijdens de paartijd verblijven ze in het water. Jonge salamanders leven de eerste maanden van hun leven in het water, ze moeten wel omdat ze dan alleen kieuwen hebben en nog geen longen. Sommige kamsalamanders (*Triturus cristatus*) leven hun hele leven in het water. De larven van deze soort zijn soms pas in het tweede jaar volledig ontwikkeld en verlaten dan pas het water. Een enkeling blijft echter zijn gehele leven 'larve', dus met uitwendige kieuwen. Dit wordt neotenie genoemd en komt zowel voor bij de gewone of kleine watersalamander (*Triturus vulgaris*) als de alpenwatersalamander (*T. alpestris*).

Bij de voortplanting omklemt het mannetje het vrouwtje

Kikkers en padden leven over het algemeen in vochtige gebieden, maar sommige padden kun je buiten de paartijd ook in de drogere gebieden aantreffen. Padden verdragen over het algemeen de drogere omstandigheden beter dan kikkers, maar beiden zoeken water op voor de voortplanting. Padden bewegen zich veel langzamer voort en hebben een bobbelige huid en bultjes achter op de kop. Padden en kikkers zijn niet keiskeurig in hun voedselkeuze. Gewoonlijk wordt alles wat beweegt en niet te groot is als een geschikte prooi gezien. De tong wordt als grijporgaan gebruikt om de prooi te verschalken.

Kikkers, zoals de groene kikker (*Rana esculenta*), de bruine kikker (*R. temporaria*), de heikikker (*R. arvalis*) of de kleine groene kikker (*R. lessonae*) zijn, in tegenstelling tot padden, overdag actief. Ze zijn vanaf het voorjaar tot oktober (en bij mild weer soms ook nog in november) in en bij sloten en vijvers te vinden.

De gewone pad (*Bufo bufo*) is wel de meest voorkomende in Nederland en zie je ook het vaakst in tuinen. Omdat ze een verscholen leven leiden, zie je ze echter maar zelden. Ook de rugstreeppad (*Bufo calamita*) en de vroedmeesterpad (*Alytes obstetricans*) kun je soms in tuinen vinden.

Amfibieën vormen een gemakkelijke prooi voor reptielen, vogels, zoogdieren en roofvissen. Ze beschermen zich door hun schutkleuren waardoor ze weinig opvallen in hun omgeving. De huid van sommige kikkers kan van kleur veranderen en zelfs donkerder of lichter worden. Ook graven ze zich soms in of kruipen ze weg om zich te verdedigen. Padden hebben klieren achter hun ogen, die bij gevaar een bittere stof afscheiden. Dat maakt hun niet geliefd als prooi en menig reiger spuwt de pad dan ook meteen weer uit, deze bittere stof is nuet giftig voor mensen.

Bij kikkers en padden vindt vroeg in het voorjaar de uitwendige voortplanting plaats, ze zoeken daarvoor het water op. De mannetjes zetten hun keel op en lokken de vrouwtjes met een lokroep. Door hun keel te laten trillen ontstaat het kwaakgeluid. De mannetjes omklemmen in die tijd alle voorwerpen die ongeveer de maat hebben van een vrouwtje. Soms gebeurt het dat ze per vergissing een ander mannetje omklemmen, dan laat deze een afweeroep horen waarna hij onmiddellijk weer wordt losgelaten. Wanneer meerdere mannetjes om hetzelfde vrouwtje vechten, wint, zoals altijd in de natuur, het sterkste mannetje en omklemt deze vervolgens zijn verovering.

Amfibieën ademen in beginsel door de longen, maar in het water kunnen ze hiermee geen zuurstof opnemen. Daarvoor kunnen de dieren in koud water van zo'n 5°C hun stofwisseling zover reduceren, dat ze van longademhaling op huidademhaling overschakelen, de hartslag telt dan slechts 4 slagen per minuut. En zo kunnen ze de gehele winter in het water overleven, de zogenaamde winterslaap.

Kikkers overwinteren veelal op de bodem van het water waarin of waarbij ze gedurende de rest van het jaar ook leven. Volwassen kikkers overwinteren zowel op het droge als in het water en nemen gedurende de winterslaap zuurstof op door huidademhaling. De (kleine) groene kikker overwintert meestal in het water, in schuilplaatsen op de bodem. De bruine kikker en de heikikker overwinteren overwegend op het land en doen dat in holen, onder stenen en hout en ook wel in composthopen.

Padden overwinteren gewoonlijk op het land, ze graven zich in op plekken met tamelijk losse aarde of kruipen weg onder bladerhopen. Padden en vuurbuikpadden (*Bombina variegata*, met een gele buik) overwinteren op het droge in holen en onder stenen, wortels en dergelijke.

Padden overzetten in Bergschenhoek

In het voorjaar zodra de vorst voorbij is, trekken padden als ze uit hun winterslaap ontwaken vanuit hun schuilplaatsen naar open water om zich voort te planten. Uit alle richtingen komen ze tevoorschijn en lopen kris kras door het dorp over stoepen en midden op de straat. Dit gaat vrijwel de gehele nacht door, maar de meeste overstekers zijn in de avond zo tussen zeven uur en half elf 'op pad'. Zo vroeg in de avond bij het invallen van de duisternis, worden veel van deze padden door het verkeer platgereden. Jammer, want behalve dat het leuke dieren zijn, zijn ze ook heel nuttig. Ze voeden zich voornamelijk met insecten(larven), zonder hun onstilbare honger zouden wij mensen in de zomer bijvoorbeeld veel meer last hebben van muggen.

Een groep natuurliefhebbers in Bergschenhoek is al enige jaren actief om de padden tijdens deze voorjaarstrek te helpen bij het oversteken van druk bereden straten. Vorig jaar zijn er rondom het Veld en Beemd zo'n 775 dieren overgezet. Momenteel is de groep weer hiermee actief. Wil je meehelpen, dan wordt er van je gevraagd één avond per week te komen in maart tot begin april de overstekende padden naar de veilige waterkant te brengen.

Wil je meer informatie of je aanmelden, bel dan naar Geert van Poelgeest 015-2610048 of Alexandra van Dorssen 010-8889416.

Gered van een wisse dood © Karin Bosma

Normaal gesproken verlaten volwassen salamanders en hun kroost in het najaar het water, maar er zijn uitzonderingen. Salamanders die in het water overwinteren, doen dit in modderige bodems en gaan overwegend over op huidademhaling. De soorten die door de longen blijven ademen, moeten af en toe naar de oppervlakte om lucht te happen. In de zomer gebeurt dat zeer regelmatig en snel, in de winter vindt dat traag met grote tussenpozen plaats. De stofwisseling is immers sterk gereduceerd. Salamanders, zoals de gewone of kleine watersalamander en de alpenwatersalamander, alsook de vinpootsalamander (*T. helveticus*) en de vuursalamander (*Salamandra salamandra*) overwinteren allen op het land, vaak in groepen in holen of onder hout en stenen.

Rotta Natuurwerk

Rien van der Vorm

Hoewel Rotta al meer dan 30 jaar actief is in de natuur van het Rottemeren-gebied, zoals bij het onderhoud van het Koornmolengat (KMG), zijn wij sinds 2011 in onze activiteiten gegroeid. Eerst alleen op de eerste zaterdagen van september tot maart, nu ook iedere donderdag met een grote groep enthousiaste mensen. Na de voltooiing van de verbouwing van het Trefpunt is de groep verder gegaan als vrijwilligers in landschapsonderhoud.

Gestart in januari 2011 met een groep van 8 mensen, zijn we nu regelmatig met 20 personen. Na het KMG en de Wiebertjes zijn in overleg met Groenservice Zuid-Holland (GZH) ook andere zg. natuurpareltjes in beheer bij Rotta Natuurwerk. Ook doen we natuurwerk bij particulieren. In de Aves Visum wordt geregeld verslag gedaan van onze activiteiten in het veld, nu zal ik wat meer vertellen over onze organisatie. Wij zijn met elkaar en met veel genoeg aan het werk in de natuur, dat voor ons allen de bindende factor is. Maar er zit ook wel een gedachte achter, een strakke organisatie zagezegd.

Allereerst zijn er afspraken gemaakt en is er geregeld overleg met Groenservice Zuid-Holland (G.Z-H) in Bleiswijk. Zij zijn G.Z-H is in het Rottemeren-gebied verantwoordelijk voor het totale beheer en onderhoud. In samenspraak bepalen wij welke gebieden naast recreatieve- ook voldoende natuurwaarde bezitten, en waar door specifiek beheer de biodiversiteit vergroot kan worden. Eenmaal per jaar, in maart, komen wij bij elkaar en presenteren wij de resultaten van onze werkzaamheden en onderzoeken van het afgelopen jaar.

Ook Rotta Natuurwerk heeft een organisatie, de 'Natuurbeheer--stuurgroep' waarin ook Rotta Onderzoek is vertegenwoordigd. De stuurgroep bepaalt gezamenlijk de natuurdoelen en op hoofdlijnen de werkzaamheden en onderzoeken in al onze natuurparels: vervolgens worden de werkzaamheden zoals is afgesproken uitgevoerd. Daarnaast is voor alle vaste jaarlijkse werkzaamheden een jaarplan gemaakt, veel natuurwerk moet ieder jaar op dezelfde wijze en tijd worden uitgevoerd. Voor de start van het winterwerk in oktober wordt het jaarplan met alle vrijwilligers doorgesproken. Dit jaar is besloten om voor alle gebieden een eigen gebiedscoördinator te benoemen.

Op dit moment zijn we druk bezig om de houtrillen in de Wiebertjes te verstevigen met door de gemeente Lansingerland ter beschikking gestelde boompalen. Deze palen waren eerder door de gemeente gebruikt, maar waren niet meer nodig om de bomen overeind te houden. Een fraai voorbeeld van hergebruik en duurzaamheid, want de gemeente was voornemens deze palen te storten als afval. Ook het excursiepad in het Koornmolengat is alweer aan vervanging toe, een behoorlijke klus. Eerst de oude planken eruit en vervolgens ongeveer 2400 nieuwe eiken planken met 9600 schroefbouten vastzetten! We zijn in overleg met G.Z-H om de uitvoering in 6 jaar uit te voeren.

In de afgelopen 5 jaar zijn we 7100 uur in touw geweest, ook buiten het recreatiegebied. Ieder jaar storten G.Z-H en particulieren hiervoor een bijdrage in de Rotta clubkas. Om onze vrijwilligers te bedanken voor hun inzet wordt ieder jaar in april een educatief uitje georganiseerd.

Rotta Natuurwerk knot wilgen bij het Koornmolengat.

Excursies

Voor de verslagen van overige excursies door Piet Mulder en Ina Geenen, zie de website www.rotta-natuur.nl in de rubriek Nieuws.

Excursie Eendragtspolder en de Zevenhuizerplas

Piet Mulder

Op zaterdag 13 februari worden we, 14 excursisten onder leiding van Rien van der Vorm, op de parkeerplaats aan de Middelweg begroet door een groepje putters, zittend en foeragerend rond en in wat elzen. Putters zijn gek op de zaadjes in de elzenpropjes. Er vliegen wat vinken, groenlingen, zilvermeeuwen en houtduiven over. Bij het singeltje zit een waterhoen heel eenzaam te zijn.

Waterhoenen zijn doorgaans heel schuw en hun nesten zijn goed verborgen. Dit in tegenstelling tot zijn neefje de meerkoet. Die heeft zijn nest open en bloot in 't zicht en is verre van schuw. We wandelen naar de Eendragtspolder (EDP) en zien direct al meerkoeten, wilde eenden, een gaai, spreeuwen, koolmezen en pimpelmezen. De torenvalkkast bij de kassen is nu nog leeg, maar in het voorjaar zit daar zeer zeker weer een heel gezinnetje in. Altijd zie je dan pa of ma op de uitkijk zitten. Even verderop: grauwe ganzen, een veldleeuwerik, een vlucht kieviten en tegen de dijk scharrelen drie holenduiven hun kostje bij elkaar. Heel bijzonder, want je ziet niet zo vaak holenduiven.

Kuifeenden bij de ondergelopen eilandjes langs de roeibaan in de Eendragtspolder © Piet Mulder

De eilandjes aan de andere kant van de dijk zijn onder water gezet. Waarschijnlijk is dit permanent. In augustus zijn er internationale roeiwedstrijden (WK). Het water moet dan een meter omhoog. Ze hebben dat nu al gedaan, want in het broedseizoen mag je volgens de flora- en faunawet geen broedgebieden onder water zetten. Na de WK roeiwedstrijden gaat het waterpeil weer omlaag, waarschijnlijk met zo'n centimeter of 60. De watervogels die gewoon zijn om op de eilandjes te broeden, moeten hun heil nu ergens anders gaan zoeken. Die vogels moeten niet zo zeuren, er is daar plek genoeg. Op de plas bij de roeibaan zien we smienten (fluiteenden). Ze fluiten met een duidelijk Russisch accent. Een fraaie slobbeend zwemt daar statig rond. Een dodaars, kuifeenden, aalscholvers en Canadese ganzen maken het plaatje compleet. Voorbij de uitkijktoren scoren we een blauwe reiger, een paar grote zilverreigers (gele snavel en zwarte poten), een knobbelzwaan, tafeleenden, brandganzen, veldleeuweriken en zwarte kraaien.

Krooneend © Ellen Beckmann

We gaan van de gebaande weg af en we klunen door modder en drassig gras naar de Zevenhuizerplas (ZHP). Hier zien we watervogels die we al eerder in de EDP gezien hebben, maar er staat ons nog een grote verrassing te wachten: krooneenden en krakeenden. Hier doen we het nu allemaal voor. Onze tocht voert ons langs het verdronken populierenbosje. Hier is veel gemaaid en gezaagd zodat er weer plaats is voor nieuw riet en nieuwe planten. Het was een zeer plezierige en aangename wandeltocht. Rien, bedankt voor alles wat je ons hebt laten zien en wat je ons hebt verteld, ook dank aan alle deelnemers en tot een volgende keer.

Knobbelzwaan bij de Zevenhuizerplas © Piet Mulder

Torenvalk in nestkast © Ad Somers

Uitnodiging Algemene Ledenvergadering dinsdag 22 maart 2016

Het bestuur van Natuur-en Vogelwacht Rotta nodigt u van harte uit voor de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering. Deze vergadering wordt gehouden op dinsdag 22 maart 2016, om 19.30 uur in Natuurcentrum Trefpunt Rotta, Hoeksekade 164, 2661 JL Bergschenhoek. De zaal is open vanaf 19.15 uur.

Agenda:

1. Opening
2. Notulen van de ALV van 24 maart 2015
3. Ingekomen stukken
4. Verslag kascontrolecommissie
5. Financieel verslag 2015 en begroting 2016, vaststellen contributie 2016
Kascontrolecommissie: (event.) voorstel tot het verlenen van decharge
6. Benoeming nieuwe Kascontrolecommissie
7. Bestuursverkiezing
8. Plannen voor 2016
9. Rondvraag
10. Sluiting

Ad 5. Het jaarverslag, het financieel jaarverslag en de begroting vindt u in deze Aves Visum en op onze website: www.rotta-natuur.nl. Het bestuur stelt voor de minimumcontributie te handhaven op € 12,50 voor volwassenen en € 6,25 voor jeugdleden.

Ad 6. De kascommissie werd het afgelopen jaar gevormd door Jan van Ballegoie en Aad Deurloo. Aad Deurloo treedt dit jaar uit de kascommissie en zal vervangen moeten worden.

Ad 7. Van het huidige bestuur is alleen Jaap van Lien aftredend. Jaap stelt zich niet herkiesbaar. Het voorstel is om Arend Hoogeveen te benoemen. Arend zit in de Aves Visum redactie en woont al langere tijd de bestuursvergaderingen bij.

Pauze tot ongeveer 20.30 uur

Natuurmonumenten is na de pauze te gast om ons de ogen te openen voor de natuur die bij de voordeur begint. De planten die tussen de straatstenen groeien; de vogels en insecten met een voorkeur voor onze woonwijken waar veel eten te vinden is. Hoe zit het met de invasie van de halsbandparkieten en de nijlganzen? En blijft het aantal mussen teruglopen? Jan Mathu neemt ons mee in de buurt.

Met elkaar zorgen dat we een geoliede organisatie houden, bijpraten en dan weer ons verdiepen in de natuur waar we allemaal warm voor lopen: we hopen u in grote getale te mogen begroeten.

Namens het bestuur,

Marijke den Oudendammer (secretaris)

Actueel Rotta-nieuws

Het meest actuele Rotta-nieuws vindt u op de website www.rotta-natuur.nl, bij het kopje "agenda" op de homepage. Hier is ook verdere informatie over de activiteiten te vinden. Even de activiteit aanklikken in de agenda en u weet alles wat u weten moet!

Notulen van de Algemene Ledenvergadering van Natuur- en Vogelwacht Rotta, op dinsdag 24 maart 2015 in het Trefpunt, te Bergschenhoek.

Aanwezig zijn (ten minste) 58 leden, waaronder het voltallige bestuur.

Voor deze vergadering hadden zich afgemeld: Hennie van Bokhoven, Machiel Brinkhorst, Gerda Korstanje en Martijn Moerman.

1 Opening

Rien van der Vorm opent om 19.30 uur de vergadering en heet de vele aanwezigen van harte welkom. Het is de laatste vergadering, die Rien als voorzitter leidt.

2 Notulen van de ALV van 25 maart 2014

Deze notulen worden zonder op- of aanmerkingen goedgekeurd.

3 Ingekomen stukken

Er zijn voor deze vergadering geen stukken ontvangen.

4 Verslag kascontrolecommissie

Frans Angenent doet verslag van de bevindingen van de kascontrolecommissie. De commissie, waarvan ook Aad Deurloo deel uit maakte, heeft de boeken gecontroleerd.

Frans had graag van tevoren een papieren exemplaar (i.p.v. digitaal) van de administratie(s) ontvangen. (a) Hij vindt dat er te veel vertrouwen gesteld wordt in de personen die met (contant) geld van de vereniging en van het Trefpunt omgaan. (b) Hij stelt voor om een tweede handtekening van een bestuurslid op betalingen boven een bepaald bedrag te zetten. Dit bedrag zal door het bestuur vastgesteld moeten worden. (c) Hij vindt dat de verklaring van de commissie pas op de ALV getekend kan worden. Zijn notitie behoort bij deze notulen.

Namens de commissie spreekt hij uit de stukken in orde bevonden te hebben. Frans stelt voor, onder voorbehoud van zijn aanbevelingen, dat de vergadering het bestuur decharge verleent. Aldus geschiedt.

(a) Aria van Ballegoie geeft uitleg over de ontvangst en verwerking van het contante geld van het Trefpunt, en over de borging van deze administratie.

5 Financieel verslag 2014 en begroting 2015, vaststellen contributie 2015

Via Aves Visum en onze website had iedereen al kennis kunnen nemen van de financiële stukken.

Dhr. Degeling heeft 3 boekhoudkundige vragen/suggesties. De penningmeesters geven antwoord en nemen zijn suggesties mee naar een volgend overleg.

De voorzitter geeft aan dat er veranderingen binnen het Recreatieschap te verwachten zijn. Wij hebben het gebouw 10 jaar lang ter beschikking gekregen (met stilzwijgende verlenging), om niet. Hier zou over enkele jaren verandering in kunnen komen. Het Trefpuntbeheerteam is hierover in gesprek met vertegenwoordigers van het Recreatieschap / GZH.

Om de inning van de contributie vroeger in het jaar te kunnen starten (en niet te wachten tot de ALV in maart) stelt het bestuur voor de contributie, ongewijzigd, voor 2 jaar vast te stellen, (minimaal € 12,50 per jaar per volwassene). De vergadering gaat hiermee akkoord.

6 Benoeming nieuwe Kascontrolecommissie

Frans Angenent treedt na 2 jaar af, Aad Deurloo gaat nog door. Jan van Ballegoie meldt zich aan als nieuw lid, hij vormt samen met Aad de nieuwe Kascontrolecommissie.

7 Bestuursverkiezing

Rien van der Vorm legt na vele jaren de voorzittershamer neer; hij en Aria van Ballegoie (secretaris) zijn aftredend en niet herkiesbaar. Het bestuur is verheugd twee nieuwe kandidaten voor het bestuur voor te kunnen stellen: Marijke den Oudendammer en Anneke Zuidervaat. Beide dames zijn actieve Rotta-leden en zij hebben de nodige ervaring.

Er zijn geen andere leden voorgedragen. Marijke en Anneke worden bij acclamatie door de vergadering gekozen.

8 Verkiezing nieuwe voorzitter

Het bestuur is blij Hans Sanders te kunnen voorstellen als kandidaat voor het voorzitterschap. Er zijn geen andere kandidaten. Hans is al een jaar vicevoorzitter en in die functie is hij bezig zich verder in te werken. De vergadering gaat akkoord en benoemt Hans tot haar nieuwe voorzitter.

9 Plannen voor 2015

Hans neemt het woord en als nieuwe voorzitter bedankt hij Rien en Aria voor hun jarenlange inzet voor de vereniging. Beide krijgen een mooi boeket bloemen. Er komt later nog een uitgebreid afscheidsfeest waarbij ook weer alle leden welkom zijn.

Het nieuwe bestuur is van plan in het komend jaar op dezelfde voet door te gaan. Ook weer met aandacht voor duurzame ontwikkelingen, overleg met Recreatieschap en gemeente, onderzoek en aandacht voor de jeugd.

10 Rondvraag

- Anton Roeloffzen wijst op een excursie in mei in de Natuurtuin in Prinsenland.

- Jan Noppers vraagt aandacht voor het project om het achtererf van het Trefpunt op te knappen. Het oude asfalt zal aan het oog worden onttrokken door duurzame plantenbakken met verschillende biotopen en bijbehorende flora. Leden kunnen dit project sponsoren door het kopen van symbolische bouwsteentjes.

- Rien verricht de trekking van de loterij van de Expositie Keramiek en Zilver. Het lot valt op Atie Hogendam, zij wint het ter beschikking gestelde sieraad.

- Hans Soeterbroek beantwoordt nog een vraag over (de redactie van) Aves Visum.

11 Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde wordt de vergadering gesloten. Na de pauze houdt Garry Bakker een interessante lezing: 'Vogels kijken in Marokko'.

Aria van Ballegoie (notulist)

Financieel jaarverslag 2015

Cor van de Lustgraaf

Algemeen

De financiën van de algemene verenigingsactiviteiten van Natuur- en Vogelwacht Rotta en van die van de exploitatie van Natuurcentrum Trefpunt Rotta worden apart geadmistreerd en hebben aparte bankrekeningen.

Penningmeester van de "Vereniging" is Cor van de Lustgraaf, de administrateur van het "Trefpunt" is Jan Noppers.

Toelichting bij de exploitatiecijfers van Natuurcentrum Trefpunt Rotta

Resultaat 2015

Financieel gezien was 2015 een mooi jaar voor de exploitatie van het Trefpunt. Het resultaat bleek uiteindelijk ruim € 3.000,-- hoger uit te vallen dan was begroot. Daarvoor zijn een paar duidelijke 'meevallers' aan te wijzen:

- Door een steeds intensiever gebruik van het Trefpunt voor cursussen e.d. door anderen (met name die van Euroster en het bloemschikken van Miep Bruin) was er een aanzienlijk hogere opbrengst aan zaalhuur/consumpties.
- Ook de inkomsten uit activiteiten waren opvallend hoger, vooral dankzij een topper aan het eind van het jaar: de door de fam. van der Vorm en Mastwijk geïnitieerde en i.s.m. met Hans Hartman verzorgde wandeling op 2e Kerstdag.
- De nestkastenbouw leverde weer een mooie bijdrage aan de verkoopactiviteiten, o.a. met 2 grote slechtvalkkasten.
- Met dank aan het klimaat, was de energienota van Eneco/Stedin in 2015 een heel stuk lager dan we gewend waren. Door de korte, zachte winter was het gasverbruik veel minder dan in voorgaande jaren. En dankzij een extreem zonnig voorjaar en mooie zomer hebben de eigen zonnepanelen op het dak van het Trefpunt meer elektrische energie geproduceerd dan we zelf verbruikt hebben, zodat we daarvoor zelfs geld terugkregen van het energiebedrijf.

Balans per 31-12-2015

Dankzij het positieve resultaat van 2015 en de laatste specifieke steunbijdrage van de vereniging is het reservefonds voor onderhoud en vervanging nu weer op peil. Vanaf de start in 2010 is het streven erop gericht om dit fonds met € 3.000,-- per jaar te laten groeien tot een niveau van € 30.000,-- in 2020.

De algemene reserve voldoet net aan het gestelde criterium (gelijk aan of groter dan de vaste lasten op jaarbasis).

Evaluatie

Het mooie resultaat van 2015 stemt tot tevredenheid, maar is voor een groot deel te danken aan een paar eenmalige meevallers, waar we niet altijd op kunnen rekenen. Belangrijk is dat de basisinkomsten toereikend en stabiel blijven.

Wat dat betreft is er goede hoop dat het Trefpunt ook in 2016 weer optimaal benut gaat worden. We rekenen ook weer op cursussen en dergelijke door andere verwante organisaties en groepen. Maar het uitgangspunt blijft nog steeds dat het gebouw voor het grootste deel door Rotta zelf gebruikt wordt voor de eigen verenigingsactiviteiten.

Om die reden is nog eens kritisch gekeken naar de vaste jaarlijkse bijdrage van Rotta aan de exploitatielasten van het Trefpunt, in relatie tot het feitelijk gebruik door de vereniging zelf. Op grond van herberekening van de relevante kosten in verhouding tot het aantal dagdelen eigen gebruik komt de bijdrage van Rotta in 2016 uit op € 4.800,-- per jaar. Tegelijkertijd komt de tot nu toe gebruikelijke, per jaar wisselende extra bijdrage voor investeringen te vervallen.

Begroting 2016

Behalve de hierboven genoemde herziening van de jaarlijkse exploitatiebijdrage van Rotta voor het eigen gebruik en het vervallen van de extra investeringsbijdrage verwachten we geen grote verschuivingen in het inkomsten- en uitgavenpatroon van het Trefpunt ten opzichte van 2015 en voorgaande jaren.

Naar verwachting zal het reservefonds voor onderhoud en vervanging doorgroeien naar € 21.000,-- en zal de algemene reserve weer op peil blijven.

Daarnaast zijn er nog aparte bedragen gereserveerd voor aanschaf van gereedschap / apparatuur en voor de tuin.

JAARCIJFERS Exploitatie 'Trefpunt Rotta'	Realisatie	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
Rabobankrekeningnummer 1469.64.519	2013	2014	2015	2015	2016
BATEN / inkomsten	€	€	€	€	€
<i>I.v.m. exploitatie</i>					
Rente van spaarrekening	214,04	156,76	271,92	271,92	159,39
Bijdrage Rotta voor gebruik Trefpunt	2.400,00	2.400,00	2.400,00	2.400,00	4.800,00
Bijdrage St. Pameijer voor gebruik Trefpunt		314,00	350,00	345,00	400,00
Ontvangst groepen (zaalhuur, consumpties)	1.770,00	2.625,00	2.250,00	3.096,00	3.000,00
Activiteiten (bij ontvangsten)	412,50	450,00	250,00	1.309,50	250,00
Opbrengst 'koffiepot'	1.671,83	1.555,03	1.500,00	1.533,15	1.500,00
<i>Subtotaal i.v.m. exploitatie</i>	<i>6.468,37</i>	<i>7.500,79</i>	<i>7.021,92</i>	<i>8.955,57</i>	<i>10.109,39</i>
<i>Overige inkomsten</i>					
Verkoopkraam, nestkasten		2.573,65	2.000,00	2.323,70	2.000,00
Specifieke bijdrage Vereniging 'Rotta'	8.000,00	7.000,00	3.000,00	3.500,00	-
Sponsors, giften algemeen	5.305,00	8.445,00	50,00	117,50	100,00
Vergoeding energieleev. / restitutie energiebelasting	201,00		282,00	431,00	150,00
Diversen	10,00	30,10	-	128,50	
Jubileum actie tbv achtererf (bouwstenen, giften)				626,00	
<i>Subtotaal overige inkomsten</i>	<i>13.516,00</i>	<i>18.048,75</i>	<i>5.332,00</i>	<i>7.126,70</i>	<i>2.250,00</i>
Totaal BATEN	19.984,37	25.549,54	12.353,92	16.082,27	12.359,39
LASTEN / uitgaven					
<i>Vaste lasten i.v.m. exploitatie:</i>					
Inkoop keuken en huishoudelijke artikelen	432,22	573,60	600,00	319,06	500,00
Betalingsverkeer Rabobank	149,58	183,43	200,00	207,50	230,00
Eneco/Stedin: gas en electriciteit	2.749,27	3.044,32	2.800,00	1.233,37	1.800,00
Dunea: drinkwater	120,13	123,11	125,00	128,24	140,00
KPN: telefoon en internet	717,54	716,20	750,00	715,32	720,00
Aanslagen Gemeente Lansingerland	-	429,24	225,00	229,32	240,00
Aanslag RBG (Hoogheemraadschap Schieland)	56,56	-	-	-	-
<i>Subtotaal i.v.m. exploitatie</i>	<i>4.225,30</i>	<i>5.069,90</i>	<i>4.700,00</i>	<i>2.832,81</i>	<i>3.630,00</i>
<i>Overige uitgaven</i>					
Onderhoud gebouw en bijgebouwen	396,19	279,12	800,00	680,42	700,00
Onderhoud tuin en erf	61,71	121,99	200,00	574,31	600,00
Aanschaf en onderhoud van gereedschap en app.		166,75	700,00	1.046,85	2.500,00
Inkoop van artikelen voor verkoopkraam	1.000,00	1.342,29	1.250,00	1.142,57	1.200,00
Diversen, onvoorzien	163,00	371,45	250,00	450,33	500,00
Tuinhuis	222,78	14.122,15	2.000,00	2.424,04	
Achtererf (opfleurbbeurt / jubileumactie)				1.251,26	-
<i>Subtotaal overige uitgaven</i>	<i>9.590,06</i>	<i>22.535,75</i>	<i>5.200,00</i>	<i>7.569,78</i>	<i>5.500,00</i>
Totaal LASTEN	13.815,36	27.605,65	9.900,00	10.402,59	9.130,00
Saldo t.b.v./ t.l.v. vermogen Trefpunt Rotta /HK164	6.169,01	2.056,11-	2.453,92	5.679,68	3.229,39
BALANS Trefpunt Rotta / HK164					
	31-12-2013	31-12-2014	31-12-2015	31-12-2015	31-12-2016
	<i>(realisatie)</i>	<i>(begroting)</i>	<i>(begroting)</i>	<i>(realisatie)</i>	<i>(begroting)</i>
ACTIVA					
Saldo Rabobankrekening 1469.64.519 (betaalrek.)	873,69	317,58	271,50	497,27	2.726,66
Saldo Rabo telerekening 1093.446.951 (sparen)	19.000,00	17.500,00	20.000,00	23.000,00	24.000,00
Sub-totaal Trefpunt Rotta / HK164	19.873,69	17.817,58	20.271,50	23.497,27	26.726,66
PASSIVA					
Eigen vermogen Rotta sub exploitatie Trefpunt	19.873,69	17.817,58	20.271,50	23.497,27	26.726,66
<i>Bestemmingsplan eigen vermogen m.b.t. Trefpunt</i>					
	<i>reservering</i>	<i>reservering</i>	<i>doelstelling</i>	<i>reservering</i>	<i>doelstelling</i>
	<i>begin 2014</i>	<i>begin 2015</i>	<i>eind 2015</i>	<i>begin 2016</i>	<i>eind 2016</i>
Reservefonds voor onderhoud en vervanging	10.000,00	12.000,00	18.000,00	18.000,00	21.000,00
Reservering voor gereedschap en apparatuur		700,00		2.000,00	
Reservering voor uitbreiding, tuinaanleg en diversen.		200,00		500,00	
Reservering voor grote investeringen	5.200,00	2.000,00	-		
Nog te betalen (aanslagen, verrekeningen)	500,00				
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	4.173,69	2.917,58	2.271,50	2.997,27	5.726,66

Toelichting bij de cijfers van de vereniging Natuur- en Vogelwacht Rotta

Resultaat 2015

Bij vergelijking van het resultaat van 2015 met de begroting voor dat jaar is het volgende op te merken:

- De inkomsten uit contributies en donaties waren fors hoger dan begroot, mede dankzij enkele bijzondere donaties:
- Bij de opheffing van buurthuis 't Schooltje aan de Rottekade is het positief saldo van € 3.200,-- aan Rotta gedoneerd. Dat bedrag moet sociaal educatief in de omgeving van de Rotte worden besteed. Het is om die reden toegevoegd aan ons reservefonds voor educatie en informatie dat voortaan de naam 't Schooltje zal dragen.
- Van Pfaff Onroerendgoed BV, Groen-aannemingsbedrijf Punt B.V en dhr. A. Hendrikse ontvingen we forse donaties, waarvoor wij hen zeer erkentelijk zijn.
- De vereniging ontvangt jaarlijks van het Recreatieschap een vast bedrag voor het reguliere onderhoud in het Koornmolengat, de Wiebertjes en het Nessebos. Daarnaast is de natuurwerkploeg tegen vergoeding ook af en toe buiten de eigen gebieden actief, o.a. op het Land van Belofte.

Begroting 2016

- De begroting blijft gebaseerd op de verwachte contributie inkomsten. Wij zijn heel blij dat de meeste leden meer betalen dan de minimum contributie van € 12.50 per jaar. Afgelopen jaar was de gemiddelde bijdrage ruim € 20,--. Daardoor kunnen we enerzijds laagdrempelig blijven en toch de vaste lasten uit de basis-inkomsten blijven betalen.
- Van de adverteerders zijn er 2 met driejarige contracten die reeds in 2015 zijn betaald, vandaar dus lagere advertentie inkomsten in 2016.
- Voor het gebruik van het Trefpunt is de jaarlijkse bijdrage herzien op basis van het gebruikte aantal dagdelen. Tegelijkertijd vervalt dan de tot nu toe gebruikelijke, per jaar wisselende extra bijdrage voor investeringen.
- Aves Visum zal vanaf dit jaar enkele bladzijden extra bevatten, waar mogelijk allemaal in kleur.
- De website heeft een upgrade ondergaan, waardoor de kosten dit jaar hoger zullen uitvallen.

Hartelijk dank voor uw bijdragen en inzet

Namens bestuur en Trefpuntbeheerteam danken de penningmeester van Rotta en de administrateur van het Trefpunt alle leden/donateurs hartelijk voor hun bijdragen in het voorbije jaar. Hierdoor kan de vereniging haar doelstellingen blijven nastreven, zonder overheidssteun of andere subsidies.

In het bijzonder alle vrijwilligers hartelijk dank voor jullie voortdurende inzet in alle opzichten. Ook in het afgelopen jaar hebben zo'n zestigtal actieve leden met elkaar vele duizenden uren besteed aan velerlei verenigingsactiviteiten en het laten functioneren, schoonhouden, onderhouden en in stand houden van het Trefpunt.

En tot besluit willen we ook langs deze weg het bestuur van het voormalig buurthuis 't Schooltje nogmaals hartelijk danken voor hun besluit om het resterend bedrag van het buurthuis aan onze vereniging te schenken. Geweldig!

JAARCIJFERS Algemene activiteiten	Realisatie	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
Vereniging Natuur- en Vogelwacht 'Rotta'	2013	2014	2015	2015	2016
NL21INGB0004473961 & NL60TRIO0254405223	€	€	€	€	€
BATEN					
basisinkomsten					
Rente op spaartegoed	277,87	187,72	150,00	168,58	150,00
Contributies en donaties	12018,72	13130,13	11500,00	17297,30	12000,00
<i>Subtotaal basisinkomsten</i>	<i>12296,59</i>	<i>13317,85</i>	<i>11650,00</i>	<i>17465,88</i>	<i>12150,00</i>
overige inkomsten					
Natuurwerk	2050,00	2000,00	2000,00	2735,00	2500,00
Activiteiten (excursies, presentaties, ontvangsten)	725,00	477,79	350,00	494,02	425,00
Kinderactiviteiten	954,00	935,00	900,00	837,00	800,00
Advertenties AV [+ verkoopkraam t/m 2013]	4265,65	275,00	750,00	975,00	125,00
Cursussen (netto inkomsten)	1746,26	2550,00	1500,00	1440,00	1500,00
Natuuronderzoek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Diversen	303,60	42,66	100,00	15,00	100,00
Project 'Gierzwaluwkolonie De Warande'			0,00	146,87	0,00
<i>Subtotaal overige inkomsten</i>	<i>10044,51</i>	<i>6280,45</i>	<i>5600,00</i>	<i>6642,89</i>	<i>5450,00</i>
Totaal	22341,10	19598,30	17250,00	24108,77	17600,00
LASTEN					
vaste lasten					
Gebruik Trefpunt	2400,00	2400,00	2400,00	2400,00	4800,00
Aves Visum (incl. verzendkosten)	2974,75	3389,11	3750,00	3873,65	4200,00
Website	0,00	851,54	250,00	419,62	700,00
Nieuwsbrief	289,68	265,54	300,00	398,46	400,00
Bestuurskosten	350,00	300,00	400,00	350,00	350,00
Drukwerk, kopiëerwerk, postzegels, enveloppen enz.	830,61	143,40	250,00	124,59	200,00
Abonnementen, contributies en donaties	157,00	383,00	200,00	129,00	200,00
Bank- en verzekeringskosten	888,92	672,18	900,00	687,00	700,00
Diversen algemeen; bijeenkomsten, ontvangsten	782,59	204,46	500,00	717,89	400,00
Onkosten natuurwerk (onderhoud gereedschap)	360,99	750,81	750,00	1106,97	1000,00
Onkosten onderzoek (aanschaf materiaal e.d.)	396,05	64,75	250,00	0,00	0,00
Kinderactiviteiten	215,22	427,53	450,00	291,26	400,00
Educatie en informatie (o.a. boeken, lezingen e.d.)	74,95	240,68	250,00	154,18	250,00
<i>Subtotaal vaste lasten</i>	<i>12342,74</i>	<i>10093,00</i>	<i>10650,00</i>	<i>10652,62</i>	<i>13600,00</i>
éénmalige investeringen / bijzondere uitgaven					
Educatie en informatie (middelen en materiaal)	781,21	728,50	750,00	443,95	500,00
Investering in Trefpunt / HK164	8000,00	7150,00	3000,00	3500,00	0,00
Project 'Gierzwaluwkolonie De Warande'	0,00	657,73	100,00	0,00	0,00
<i>Subtotaal bijzondere uitgaven</i>	<i>8781,21</i>	<i>8536,23</i>	<i>3850,00</i>	<i>3943,95</i>	<i>500,00</i>
Totaal	21123,95	18629,23	14500,00	14596,57	14100,00
Saldo (t.b.v./t.l.v. vermogen vereniging 'Rotta')	1217,15	969,07	2750,00	9512,20	3500,00
TOTAAL-BALANS: Vereniging + Trefpunt					
ACTIVA	<i>(realisatie)</i>	<i>(realisatie)</i>	<i>(begroting)</i>	<i>(realisatie)</i>	<i>(begroting)</i>
Zakenrekening NL60TRIO0254405223	818,03	995,48		1788,98	
Spaarrekening NL86TRIO2000312314	12500,00	13000,00		18000,00	
Zakenrekening NL21INGB0004473961	260,90	533,15		274,08	
Spaarrekening NL21INGB0004473961	11000,00	11006,87		14984,64	
Sub-totaal Vereniging, exclusief Trefpunt	24578,93	25535,50	28285,50	35047,70	38547,70
Sub-totaal Trefpunt Rotta / HK164 (z.a.)	19873,69	17817,58	20271,50	23497,27	26726,66
Totaal Vereniging, inclusief Trefpunt	44452,62	43353,08	48557,00	58544,97	65274,36
PASSIVA					
Eigen vermogen Natuur- en Vogelwacht Rotta	44452,62	43353,08	48557,00	58544,97	65274,36
Sub-vermogen m.b.t. Trefpunt Rotta (z.a.)	19873,69	17817,58	20271,50	23497,27	26726,66
Sub-vermogen m.b.t. Verenigingsactiviteiten	24578,93	25535,50	28285,50	35047,70	38547,70
Bestemmingsplan eigen vermogen m.b.t. vereniging					
	<i>reservering</i>	<i>reservering</i>	<i>doelstelling</i>	<i>reservering</i>	<i>doelstelling</i>
	<i>begin 2014</i>	<i>begin 2015</i>	<i>eind 2015</i>	<i>begin 2016</i>	<i>eind 2016</i>
Projectfonds 'Gierzwaluwkolonie De Warande'	1943,29	1285,56	1185,56	1332,43	1332,43
Reservfonds voor educatie/informatie/t Schooltje	2000,00	2000,00	2000,00	5000,00	5000,00
Reservering voor investering in Trefpunt / HK164	7000,00	3000,00	0,00	0,00	0,00
Lopende verplichtingen; nabetalingen over vorig jaar					
Algemene reserve t.b.v. verenigingsactiviteiten	13635,64	19249,94	25099,94	28715,27	32215,27

Jaarverslag 2015

Marijke den Oudendammer

Ieder jaar bouwen we voort op het voorgaande jaar, maar toch zijn er verschillen. De eerste verandering in 2015 was op 24 maart toen tijdens de Algemene Ledenvergadering de huidige voorzitter, vice-voorzitter en secretaris het werk hebben overgenomen van Rien van der Vorm en Aria van Ballegoie, die lange tijd Rotta hebben geleid tot de grote vereniging die het nu is. Gelukkig zijn er nog meer bestuursleden en ook de oud-voorzitter en oud-secretaris zijn nog lang niet uit beeld om ons terzijde te staan. Zo kon de door Rotta ingeslagen weg worden voortgezet. Toch zijn er in een jaar wel wat accentverschuivingen. Bijvoorbeeld de gemeente Zuidplas is meer in beeld gekomen en in de gemeente Lansingerland het gebied de Groenzoom.

Bestuur

Het bestuur bestaat nu uit Hans Sanders (voorzitter), Anneke Zuidervaart (vicevoorzitter), Cor van de Lustgraaf (penningmeester), Marijke den Oudendammer (secretaris), Jaap van Lien, Jesse Keijzer en Cor Noorman. Iedere maand is er een openbare bestuursvergadering. Meestal zijn een stuk of vijf leden aanwezig met aanvullende inbreng. Verder wordt tijdens deze vergaderingen gesproken met de verschillende werkgroepen waaruit Rotta is opgebouwd.

In 2015 hebben we 37 nieuwe leden verwelkomd; daar staat tegenover dat er 25 afzeggingen zijn binnengekomen, maar in 2016 zijn er tot nu toe al weer 13 nieuwe leden aangemeld. Rotta heeft nu 690 leden. Wie zal de 700e zijn?

Bestuursoverdracht

Activiteiten

Ruimtelijke ontwikkelingen

Het accent lag dit jaar op maatschappelijke betrokkenheid. Ontwikkelingen in de regio hebben we kritisch gevolgd wat betreft natuurbeleid en –bescherming, ontwikkelen van nieuwe gebieden en bewaken van de biodiversiteit. We zijn gesprekspartners van Waterschappen, Recreatieschap en Groenservice Zuid-Holland en hebben samenwerking gezocht met andere groepen die in de regio actief zijn, zoals bewonersorganisaties, Stichting Rotteverband en Stichting De Stad Uit.

Rotta-vertegenwoordigers zijn ook in gesprek met de gemeenteraad van Lansingerland over beleid in de gebieden: Groenzoom, Park de Polder en Offenbachplantsoen. Onze visie wordt niet alleen gewaardeerd, maar ook gevraagd.

Ook in de gemeente Zuidplas is Rotta vertegenwoordigd in de

gemeenteraadsvergaderingen. Daar gaat het vooral om de Een-dragspolder en Nesselolder.

Verder hebben we onze visie gegeven over de plannen rond de A13/A16. Het woord hierover is nu aan de minister. Van al deze ontwikkelingen wordt regelmatig verslag gedaan in Aves Visum.

Onderzoek

De visie die Rotta gevraagd en ongevraagd geeft over de gebieden is gebaseerd op onderzoek. Onze onderzoeksmensen houden het hele jaar door tellingen van vogels, dag- en nachtvlinders, vleermuizen en inventariseren paddenstoelen en flora. Deze gegevens zijn doorgegeven aan de landelijke coördinerende organisaties. Ze zijn een leidraad voor de gesprekken over de ruimtelijke ontwikkelingen in de regio. En naar de andere kant een richtlijn voor onze natuurwerkers.

Natuurwerk

Deze, nog steeds groeiende groep zet zich iedere donderdag en één keer per maand op zaterdag in voor onderhoud van natuurgebiedjes. Ook het aantal werkgebiedjes groeit. Naast de vaste werkgebieden Koornmolengat, Wiebertjes en Nesselbos wordt er ook gewerkt in Park de Polder, Noordoever van de Zevenhuizerplas, Hoekse Park en Kooipolderbosje. Samen met de mensen van Onderzoek wordt een beleidsplan opgesteld. Dan kan er begonnen worden met maaien, knotten, uitdunnen, maken van houtrillen, broeihopen en wilgenschermen. Dat alles om verschillende biotopen in stand te houden en kwetsbare en bedreigde planten en dieren leefruimte te geven. De groep en het aantal gebieden is nu zo groot dat het werk is onderverdeeld onder gebiedscoördinatoren. Zij verdelen en geven sturing aan het werk. Zo wordt het beleid door een grotere groep gedragen. Ook is er bij een aantal particulieren gewerkt, onder andere wilgen geknot.

Ongeveer 2400 planken van het vlonderpad in het Koornmolengat moeten worden vervangen. © Ad Somers

Natuurcentrum Trefpunt Rotta

Dit is de officiële benaming van ons centrale punt. Van hieruit wordt gewerkt op allerlei vlak en door de verschillende Rotta-groepen. Iedere maand is er een Rotta-Varia activiteit, van soepwandelingen tot exposities. Het Trefpunt heeft een eigen beheerteam en penningmeester. Dit jaar hebben zij weer extra activiteiten naar het Trefpunt weten te halen bijv. de bloemschikcursus. Het Trefpunt wordt verhuurd voor ontmoetingen, vergaderingen en (familie-)feestjes, steeds gerelateerd aan natuuractiviteiten. Ook de Stichting Pameijer maakt gebruik van onze locatie.

Iedere donderdag is er de werkgroep Rotta-Actief (vreemde naam eigenlijk, alsof niet alle werkgroepen actief zijn!). Zij werken, inderdaad heel actief, in en om het Trefpunt, doen onderhoud en reparaties aan gebouw, tuin en materialen en maken nestkasten. Dit jaar zijn er 2 slechtvalkkasten gemaakt, 2 torenvalkkasten, 3 bosuilenkasten, 3 holenduifkasten, 5 vleermuiskasten en 50 bouwpakketten voor koolmeeskasten. Dat alles op bestelling van bedrijven en voor onze eigen verkoop in Trefpunt, goed voor de vogels en voor ons saldo.

Het achtererf is het afgelopen jaar helemaal opgeknapt; op het betonnen pleintje zijn bakken gemaakt met verschillende grondsoorten en dus verschillende planten, kleine specifieke biotoopjes. Het tuingedeelte is opgeknapt met dusdanige plantenkeuze dat het een vlinderidylle is geworden. Tegen de achtergevel is een strook ingericht als moestuin. Ook de bijen van 'onze' imker varen er wel bij.

De inrichting van het achterterrein van het Trefpunt werd voltooid met de aanleg van de tuin. © Ad Somers

Cursussen

Na het succes van vorig jaar heeft Euroster ook dit jaar weer een cursus 'Weer- en sterrenkunde voor beginners' gegeven in het Trefpunt. Ook Rotta's eigen cursus "Vogelherkenning voor beginners" was weer een succes. Er zijn cursisten die deze cursus twee jaar volgen, want alle begin is moeilijk en "bij de tweede keer ga je al steeds meer herkennen en de bijbehorende excursies zijn steeds weer anders en leerzaam." In februari 2016 is de nieuwe cursus voor BMP-tellingen van start gegaan in samenwerking met de Vogelwerkgroepen van Delft en Pijnacker en Sovon om nieuwe tellers/gidsen op te leiden.

Bloemschikcursus, een andere vorm van groenbeleving © Ad Somers

Excursies

Iedere maand is er een ledenexcursie geweest met uiteenlopende bestemmingen: de traditionele naar het Zeeuwse- en Zuid-Hollandse Deltagebied en verder een gevarieerd aanbod Balijbos-Zoetermeer, Broekpolder, Lopikerwaard, Biesbosch, Zouweboezem, Regte Heide, Reeuwijk, Meyendel, Mastbos en een extra excursie naar de Zeeuwse slikken en schorren op het Verdronken land van Zuid-Beveland. Naast de min of meer vaste groep excursiegangers zien we gelukkig steeds vaker nieuwe deelnemers. Naast de ledenexcursies zijn er de excursies gekoppeld aan de cursusavonden. De publiekswandelingen zijn, één keer per maand, binnen ons eigen werkgebied. Dit jaar variërend van Eendragtspolder, Hoge en Lage Bergse Bos, Groenzoom en Park de Polder tot Bentwoud.

Bovendien is er in de maanden juli en augustus iedere vrijdagavond onze traditionele wandeling door het Koornmolengat. Afgelopen zomer waren ze zeer druk bezocht, mede dankzij de aankondigingen in de lokale pers.

Publiekswandeling in de Eendragtspolder © Piet Mulder

PR en pers

De contacten met de lokale pers verlopen zeer goed. Regelmatig verschijnt er een stuk over Rotta-activiteiten in de kranten Heraut en Hart van Holland. De Kinderwerkgroep stuurt maandelijks een natuurbericht voor de kinderpagina van Hart van Holland. Van alle publieksactiviteiten wordt vooraf een bericht naar de pers gestuurd en vaak is er na afloop een verslagje met foto. Ook op de lokale radio is Rotta geïnterviewd. Met onze kraam met informatie, folders, vogelhuisjes en honing presenteren wij ons naar het publiek. Wij zijn nog op zoek naar iemand die het kraam-werk wil coördineren, zodat wij ook hiermee optimaal kunnen functioneren.

Aves Visum, website en Facebook

Ons mooie blad Aves Visum is dit jaar weer vier maal uitgebracht. Meer in kleur en vaak ook dikker dan voorheen. Nieuwe vaste rubrieken en verslagen met mooie foto's houden ons allen op de hoogte van de natuur in onze regio en van de bemoeienissen van Rotta daarin. In een van de nieuwe rubrieken worden we uitgedaagd onze mening te geven over een stelling. Zo weten we wat er onder onze leden leeft.

Ook op onze website zijn verslagen te vinden. De redacties van Aves Visum en de website overleggen om dubbeling van verslagen te voorkomen. Alle actuele informatie is op de website te vinden.

De actualiteit is ook te vinden in de Nieuwsflits met achtergrondinformatie of links naar andere sites over het onderwerp.

Op onze Facebook-pagina zijn de verslagen, foto's en waarnemingen te vinden met soms daaraan gekoppeld interessante en leuke discussies.

Kinderwerkgroep

Deze zeer actieve groep groeit in aantal en daardoor in bijeenkomsten. Was er vroeger één groep per maand, tegenwoordig is er een ochtend- en een middaggroep **Rotta Rangers**, dus geen wachtlijst voor deze groep van 296 kinderen. Voor de kleintjes van 4 tot 6 jaar, de **Kapoentjes**, is er één keer per kwartaal een gezellige educatieve woensdagmiddag, 55 kinderen staan op deze ledenlijst. Ieder jaar worden er minstens twee nieuwe activiteiten bedacht. Voor de kinderen is ons nieuwe tuinhuis ideaal. De Kinderwerkgroep doet steeds verslag op de site, ook staat er regelmatig een artikel van hen in Aves Visum en zij sturen informatie naar de kinderpagina van Hart van Holland. Zo'n actieve groep kan dus nog wel wat extra mensen gebruiken bij dit leuke werk om de volgende generatie minstens zo natuurbewust te maken.

Rotta Rangers verdiepen zich in over-winter-en. © Astrid Nielsen

Jong Rotta

Deze groep is ons "zorgenkindje". Het is moeilijk jongeren in een vaste groep erbij te houden. Maar we zoeken een vorm om de kinderen die van de Rangers afkomen op hun niveau iets te bieden. Er is nu contact gelegd met de NJN, Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie. Hopelijk heeft Rotta binnenkort weer een actieve groep voor en door jongeren.

Al deze hiervoor genoemde activiteiten, in de schijnwerpers of juist achter de schermen, worden begeleid door enthousiaste vrijwilligers. Zij maken Rotta tot een enthousiaste, leerzame en kritische natuurwacht. Vanaf deze plaats allemaal heel veel dank!

Ruimtelijke ontwikkelingen in de Noordrand

Jaap van Lien

In de laatste Aves Visum heeft u kunnen lezen welke bedenkingen wij hebben aangevoerd als het gaat om de aanleg van de A13/A16. Het zou mooi zijn als ik nu zou kunnen melden hoe de minister op onze zienswijze heeft gereageerd. Helaas is er, nu ik dit schrijf, nog geen reactie binnengekomen. Niet zo verwonderlijk misschien, gelet op de meer dan 250 brieven die de minister heeft ontvangen. Deze keer dus geen nieuws van haar kant over de nieuwe snelweg. Toch wil ik er kort nog iets over zeggen. Verder natuurlijk nog wat over de ontwikkelingen rond de Groenzoom en over andere zaken die de aandacht vroegen.

A13/A16

Eerst maar de naam van de weg. Officieel wordt er nu gesproken over de A16 Rotterdam of verlengde A16. Daar zullen wij het dan ook maar bij houden. Want het is precies wat er gaat gebeuren. De A16 wordt gewoon doorgetrokken naar de A13. Dan nog even onze zienswijze. Eén van de voorstellen die wij aan de minister gedaan hebben betreft de compensatie van het weidegebied dat verloren gaat door de aanleg van de nieuwe weg. Wij hebben voorgesteld dat te compenseren in Wilderszijde, het gebied achter het gemeentehuis, dat voorlopig de bestemming 'tijdelijke natuur' gekregen heeft. Toen het Lansingerlandse College van B&W op 17 november vorig jaar een werkbezoek bracht aan onze vereniging, hebben we ook over dit voorstel gesproken. Met name wethouder Fortuyn, die de snelweg in z'n portefeuille heeft, was blij met onze inbreng omdat die gelijk op loopt met het advies dat de gemeente aan de minister gegeven heeft. We hebben afgesproken om in het voorjaar samen met hem nog eens door het gebied te trekken, om zo te laten zien hoe mooi het er nu al uit ziet. So far so good dus, nu de minister nog!

Groenzoom Berkel/Pijnacker

Op 1 januari van dit jaar werd het beheer van de Groenzoom in handen gelegd van de combinatie BTL Realisatie/Punt B.V. Met name de uitvoering van het beheer ligt in handen van groenaanemer Punt. Ik heb er in de vorige AV het een en ander over geschreven. Ons bestuurslid Cor Noorman zal in dienst van Punt een belangrijke rol gaan spelen in de Groenzoom. De oorspronkelijke bedoeling was dat het gebied bij het begin van dit jaar, compleet ingericht, opgeleverd zou worden zodat de nieuwe beheerder dan gewoon met z'n werk zou kunnen beginnen. Zo was het op 1 januari dus niet. Er moesten nog heel wat klussen afge maakt worden. Er is zelfs een gedeelte langs de Molenlaan in Pijnacker dat nog niet is aangekocht. Daar wacht mogelijk nog een onteigeningsprocedure! Intussen is er natuurlijk een heel groot deel al wel toegankelijk. Je kunt er lange wandelingen maken en er is best veel te zien. Op Rotta Waarneming.nl is goed te volgen wat er allemaal wordt waargenomen! Voor de niet ingewijden: het gaat dan vooral om het gebied dat omschreven wordt met de aanduiding Nieuwe Droogmaking. Vanzelfsprekend zijn we heel benieuwd hoe het gebied zich zal gaan ontwikkelen onder regie van de nieuwe beheerder! Heel belangrijk daarbij is de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan voor de Groenzoom. Het oude plan is inmiddels 10 jaar oud en moet vervangen worden. Het voorontwerp van het nieuwe BP zullen we in de komende weken grondig doorwerken. De inhoud daarvan is van cruciaal belang voor de toekomst van dit mooie natuurgebied!

Groenzoom bij de Meerweg © Jaap van Lien

Toekomst Recreatieschap Rottemeren

Het is al wat langer bekend dat de gemeente Rotterdam af wil van de 'bestuurlijke drukte' die het deelnemen in het bestuur van diverse recreatieschappen met zich mee brengt. Datzelfde geldt voor de provincie, eveneens partij in het bestuur van het Recreatieschap Rottemeren. Beide partijen willen wel bij blijven dragen in de kosten. Daarnaast wil de provincie komen tot opheffing van G.Z-H (Groenservice Zuid-Holland), een provinciale organisatie, die namens het schap het Rottemereengebied beheert. Momenteel worden er diverse scenario's bekeken die gaan over de vraag, hoe nu verder? Twee mogelijkheden lijken het meest kansrijk. De eerste is om gewoon op de oude voet als Recreatieschap verder te gaan maar dan met een sterk versmalde bestuursvorm, bijvoorbeeld een bestuur bestaande uit vertegenwoordigers van Lansingerland en Zuidplas, de twee gemeenten die het overgrote deel van het gebied in bezit hebben. De tweede mogelijkheid is om het gebied in enigerlei vorm over te dragen aan één van de grote terreinbeherende organisaties, bijvoorbeeld Staatsbosbeheer. In beide gevallen komt er, door het mogelijke wegvallen van G.Z-H, een nieuwe beheerder. Dat is waarom wij ons sterk bij deze verandering betrokken voelen. We hebben een goede verstandhouding met G.Z-H, we werken er al heel lang mee samen en we moeten maar afwachten door wie en hoe ons kerngebied in de toekomst beheerd gaat worden! Omdat afwachten niet onze sterkste kant is, praten we mee waar dat mogelijk is!

Jacht op ganzen, smienten, eksters en roeken

Een paar maanden geleden werd er door Faunabeheer Zuid-Holland een provinciale vergunning gevraagd voor het jaarrond doden van de bovengenoemde vogelsoorten. Nu zijn wij in het algemeen al geen voorstanders van het schieten op vogels, maar zeker niet als het gaat om overwinterende dieren zoals smienten en kolganzen. We hebben dan ook, gecoördineerd door de Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland, in samenwerking met een groot aantal vogelwerkgroepen en natuurbeschermingsorganisaties protest aangetekend tegen dit voornemen. De bezwaarschriften en zienswijzen van de Milieufederatie hebben er toe geleid, dat de rechter het afschieten voor dit jaar heeft verboden. De aanvraag blijft wel gewoon staan. In de loop van dit jaar zal de rechter beslissen of deze dieren volgend jaar wel gedood mogen worden.

Ruimtelijke ontwikkelingen in de Zuidplas

Arend Hoogeveen

In de Zuidplas zijn met name de ontwikkelingen in de Nesselopolder en de Eendragtspolder interessant om te volgen en in de discussies daarover het Rotta-geluid te laten doorklinken. Een nieuw onderwerp is een mogelijke 'vossenjacht' in de Tweemanspolder. Daarnaast werkt het College van de gemeente Zuidplas gestaag aan de totstandkoming van haar visie op recreatie.

Nesselopolder

Voor zover bekend zijn er nog geen nieuwe ontwikkelingen over de mogelijke vestiging van een geitenboerderij in de Nesselopolder. Afwachten dus maar.

Eendragtspolder

Ten behoeve van het WK Roeien in augustus van dit jaar is het waterpeil in dit deel van de waterberging inmiddels met 1 meter verhoogd; de moerasedlandjes liggen nu geheel onder water en

'Jachtgebied' Tweemanspolder met de molenviergang © Arend Hoogeveen

dat blijft tot na het WK. Dat betekent dat de grondbroeders er niet zullen gaan nestelen. Na het WK zal het waterpeil geleidelijk aan op het definitieve niveau worden gebracht. Dit peil zal hoger zijn dan het eerdere 'voorlopige' waterpeil, waardoor de moerasedlandjes onder water zullen blijven en zich naar alle waarschijnlijk zullen ontwikkelen tot rieteilanden.

Het dossier 'Eendragtspolder, inrichting 9 ha langs de Hennipsloot' is inmiddels voortvarend opgepakt. Zoals ik in de vorige Aves Visum al heb geschreven, is het schetsontwerp door het Recreatieschap Rottemeren vastgesteld, tevens is er een bedrag van ongeveer € 1.9 miljoen voor gereserveerd. De uitvoering van het plan is inmiddels gestart. Om voor het WK Roeien in 2016 van het parkeerterrein gebruik te kunnen maken, wordt in maart/april met de aanleg hiervan begonnen. Eerst wordt 3 ha voorzien van een laag gebroken puin, waarop de auto's tijdens dit evenement kunnen worden geparkeerd. De tijd is te kort om er een stevige graslaag op te laten groeien, maar na het WK Roeien wordt er weer 1 ha van het puin ontdaan en wordt de resterende 2 ha 'groen' ingericht. In de loop van het 3e kwartaal worden ook de plannen voor de inrichting van de overige 7 ha nader ingevuld. Een aantal werkgroepen van belanghebbenden en stakeholders gaat de thema's in het schetsontwerp (fruitboomgaard, natuurspelen, moes-/volkstuintuin, natuurakkers en het P-terrein) nader uitwerken. Rotta heeft hierbij een adviserende rol, naar verwachting zal het een en ander in 2017 gerealiseerd worden.

In februari is er overleg geweest met de organisator van de jaarlijkse autocross in de Eendragtspolder. Deze cross wordt op 5 mei (Hemelvaartsdag) gehouden op een deel van het evenemententerrein nabij de uitkijktoren. Vorig jaar was daar tijdens dit evenement de Flora- en faunawet overtreden doordat er een nest was vernield en broedende vogels waren verstoord. De organisator wil er alles aan doen om dat dit jaar te voorkomen. We hebben met hem afgesproken, dat in de periode tot het evenement het gras op het terrein zo kort mogelijk wordt gehouden en er regelmatig met een zogenaamde weidesleep overheen gereden zal worden. Dit met het doel te voorkomen dat er vogels gaan nestelen c.q. broeden. Mocht er op het evenemententerrein desondanks een grondbroeder gaan nestelen, dan wordt dit nest omheind met hekken.

Het zou ook helpen als de parkeer- en de evenemententerreinen expliciet (door het Recreatieschap) worden aangewezen als uitren-/losloopgebied voor honden. Als dan daarbij ook nog voor het nevenliggende plas-/drasgebied gedurende het broedseizoen een 'hondenverbod' van kracht kan worden, dan worden er twee

vliegen in één klap geslagen. In februari hebben wij een brief naar het Recreatieschap Rottemeren gestuurd (zie de website www.rotta-natuur) waarin we hierom hebben verzocht. We zijn in afwachting van een hopelijk positieve reactie hierop.

Tweemanspolder

De Omgevingsdienst Haaglanden heeft een ontheffing verleend aan een jager om in de Tweemanspolder (waar de Molenviergang is) bij Zevenhuizen, om in de nachtelijke uren daar 'vossen opzettelijk te verontrusten en te doden en hierbij gebruik te maken van het geweer en kunstmatige lichtbronnen'. Uit de overwegingen die ten grondslag liggen aan deze ontheffing wordt aangegeven 'dat bestrijding van vossen in het belang is van onder meer de voorkoming van schade aan fauna (waaronder 'strikt' beschermde inheemse vogelsoorten vallen zoals weidevogels) en dat deze vogels extra dienen te worden beschermd'. De aanvrager/jager suggereert in de aanvraag voor deze ontheffing dat de sterke reductie van weidevogels in het gebied is veroorzaakt door de aanwezigheid van veel vossen. Echter, op de vraag van de algemene terugval van weidevogels hebben de deskundigen nog geen antwoord, daarnaast zijn wij van Rotta van mening dat die reductie eerder wordt veroorzaakt door de intensieve akkerbouw in het betreffende gebied en dat nesten en jonge vogels weinig dekking hebben van graslanden en daardoor meer het slachtoffer zijn van roofvogels, reigers, ooievaars en kraaien dan van vossen. De noodzaak om vossen te bejagen in dit relatief kleine gebied (naar schatting zo'n 200 ha) is er ons inziens niet. We hebben dan ook tegen dit besluit een bezwaarschrift (zie de website www.rotta-natuur) bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland ingediend. Op 31 maart is de zitting waarin dit bezwaarschrift (en nog 9 andere) wordt behandeld.

Visie Recreatie Zuidplas 2025

Het Platform Mooi Zuidplas waarin ook onze vereniging participeert, heeft actief bijgedragen bij de totstandkoming van de visie op recreatie van de gemeente Zuidplas. Begin februari heeft het eerste concept 'Visie Recreatie Zuidplas 2025' het licht doen zien. De speerpunten van de visie zijn:

1. Zichtbaar maken en promoten; aandacht voor marketing van de parels in Zuidplas
2. Ontsluiten en bereikbaar maken van Zuidplas voor dagrecreanten; het creëren van goede bewegwijzerde verbindingen.
3. Het creëren of faciliteren van nieuwe voorzieningen en het beter beleefbaar maken van bestaande voorzieningen. De gemeente juicht (ondernemers en inwoners-)initiatieven toe die de identiteit van Zuidplas versterken op het gebied van:
 - a. Rust, ruimte, water- en natuurbeleving;
 - b. Cultuurhistorie;
 - c. Recreatie bij de boer;
 - d. Uitdagend, sportief en actief recreëren.
4. Vraaggericht ontwikkelen; de ontwikkeling van aanbod moet passen bij de wensen van de belangrijkste doelgroepen.
5. Mogelijk maken van evenementen, passend bij ons dorpse of landelijke karakter.

Kern van de visie is speerpunt 3. De gemeenteraad kon zich in de raadsvergadering op 16 februari op hoofdlijnen vinden in deze concept-visie. Wel is er nog discussie over de duiding van speerpunt 5. In combinatie met het ook in dezelfde raadsvergadering behandelde 'Evenementenkader gemeente Zuidplas', zijn er in de gemeenteraad zorgen dat grootschalige (muziek)evenementen - met name in de buitengebieden, zoals de Eendragtspolder, mogelijk blijven. Het antwoord op de vraag 'wat is grootscha-

lig?' was niet helder en eenduidig. Volgens wethouder Van Woudenberg moeten toekomstige evenementen passen 'bij ons dorpse en landelijke karakter' en moet met name gekeken worden naar de impact ervan. Met andere woorden, speerpunt 5 van de Visie Recreatie Zuidplas 2025 is hierbij leidend. Alle nieuwe evenementen krijgen de status van pilot en de impact ervan wordt steeds geëvalueerd.

De Fakkel

Een Rotta-er verhaalt over een persoonlijke ervaring in de natuur en wat dat bij hem of haar heeft losgemaakt. Aan het eind draagt hij of zij de fakkel over aan een andere Rotta-er die ons in de volgende Aves Visum zijn of haar (natuur)roerselen mee laat beleven.

Fakkeldrager Sjaak Gouweleeuw verhaalt.....

Ik ben, evenals de vorige fakkeldrager Piet Paul, geboren aan de Hoeksekade. In de volksmond werd deze kade ook wel de Geitensingel genoemd, want elke morgen zetten we de geit of de bok met een ketting vast in de graskant. Wat ik mij van mijn jeugd herinner is, dat er altijd wat te doen was: we hadden konijnen, kippen, vogels (parkieten en kanaries), een hele dierentuin met alles d'rop en d'ran. En die moesten we ook schoonmaken, ik bedoel natuurlijk de hokken waarin ze werden gehouden!

In de zomer speelden we vaak op het Boerhoekepad tussen boer Ripping en boer Hoek. Daar waren veel slootjes waarin we visten op stekelbaarsjes en voortjes. Daar heb ik, nu zeer tot mijn spijt, wel eens een kikker opgeblazen, zodat hij op het water bleef drijven. Mijn vriendjes en ik liepen vaak naar de Rotte, onderweg kwamen we dan langs de gereedschapsschuur van Groenservice Zuid-Holland (G.Z-H), waar nu het Trefpunt is. In die schuur was het één grote spinnenwebbenboel met kapotte vloeren en vol met oude kruiwagens, schoppen en zo. Voor ons als kleine jongetjes was dat natuurlijk reuze spannend om daar rond te neuzen. In de Rotte zwommen we vaak bij het sluisje. Vooral als het water vanuit de polder op de Rotte werd gespuid, doken we erin en lieten ons meedrijven de Rotte op. En dan weer terug zwemmen naar de wal met de hondjesslag, want zwemles hebben we nooit gehad.

Het besef van de natuur kwam eigenlijk pas na mijn arbeidzame leven, vier jaar geleden ben ik met pensioen gegaan. Ik fietste veel in de omgeving en door het Lage en Hoge Bergse Bos op zoek naar vogels. In het bijzonder naar de wielewaal, die mooie gele vogel met een zwarte streep over de vleugels en zoals het overbekende liedje al aangeeft *dudeljo* kan zingen. En in navolging van het baardmannelijke Hans Dorrestein, die er kennelijk ook van onder de indruk was geraakt, voegde ik de daad bij de woorden: kom mee naar buiten allemaal!!! En zo kwam ik op een zaterdagmiddag langs het Trefpunt waar op dat moment een infomiddag was. Ik was blij verrast over wat ik daar zag en hoorde en werd meteen enthousiast voor de activiteiten van de Natuurwerkgroep die elke donderdag de natuurpareltjes intrekt om deze gebiedjes op een natuurlijke manier te beheren. Ik ben gelijk lid geworden van Rotta en voel me er helemaal thuis.

Mijn zelfgemaakte vogelhuisjes © Sjaak Gouweleeuw

Een andere hobby is mijn moestuin met een glazen huis bij de Berkelhof in Berkel. Daar kweek ik groenten zoals tomaten, pompoenen, courgettes, sla en andijvie, en ook heerlijke aardbeien en bessen. Momenteel heb ik weer een nieuwe uitdaging: het kweken van shiitakes en oester- en bubbeltjeszwammen. Je moet wel geduld hebben (beetje moeilijk voor mij), want het duurt wel even voordat de sporen zich in de boomstammen 'nestelen' en de eetbare paddenstoelen daarvan zichtbaar worden en geogost kunnen worden. Ik breng veel van mijn tijd door in mijn moestuin, zo gebruik ik bijvoorbeeld het glazen huis in de winter als werkplaatsje en maak er dan vogelhuisjes.

Als ik zo door onze omgeving fiets, dan maak ik mij wel eens zorgen over de natuur. Bijvoorbeeld de aanleg van nieuwe (snel)wegen en de HSL-lijn zijn een flinke aanslag op het schaarse groen, maar ook aan rondslingerend afval kan ik mij mateloos ergeren. Maar daarnaast zie ik gelukkig ook nieuwe natuurgebiedjes ontstaan zoals het Park de Polder en de vlinderidylle. Ik ben daar reuze blij mee, niet alleen voor mijzelf maar zeker ook voor ons nageslacht.

Tot slot, waarschijnlijk door een schuldgevoel dat ik heb overhouden van die opgeblazen kikker, ben ik al weer 3 jaar actief om in de avonduren padden en kikkers de weg over te zetten. Deze zogenaamde voorjaarstrek vindt ieder jaar plaats in februari en maart. Hiermee voorkomen we dat deze amfibieën door auto's worden overreden. Als je hier meer over wil weten, lees dan ook het artikel hierover, elders in deze Aves Visum.

Ik draag de fakkel over aan Piet Bak en kijk uit naar zijn groene belevenissen.

In en om het Trefpunt

Vrijwilligersmiddag

Op zaterdag 12 december vond de jaarlijkse eindejaarsbijeenkomst plaats voor de vrijwilligers die voor Rotta actief zijn. Het was een gezellige middag met niet te versmaden cake en andere heerlijke hapjes en drankjes. Onze voorzitter Hans Sanders bedankte iedereen voor zijn of haar inzet en met een 'aanstekelijk' woordje nodigde Anneke Zuidervaart een vertegenwoordiger van elke vrijwilligersgroep uit om in het kort te vertellen waar zij zich mee bezig houden voor Rotta. En verder was het een goede gelegenheid om de onderlinge banden te verstevigen en nieuwe contacten te leggen.

Gezelligheid troef op de vrijwilligersmiddag © Arend Hoogeveen

Nieuwjaarsreceptie

De nieuwjaarsreceptie vond plaats op zaterdag 9 januari. Ook deze bijeenkomst kende een goede opkomst en de banden binnen de Rotta-familie werden weer eens flink verstevigd. Onze voorzitter Hans Sanders hield een korte toespraak. Naast de beste groene wensen memoreerde hij aan de 4 leden die ons het voorbije jaar zijn ontvallen. Vooruitblikkend op de toekomst gaf hij aan het een uitdaging te vinden om, naast de vele activiteiten die we al doen, Rotta organisch te laten groeien (vooral meer actieve leden), meer oog en aandacht voor duurzaamheid (samenwerking met politieke partners, Nivon, enzovoort) en de relatie met andere groene organisaties, zoals G.Z-H/Staatsbosbeheer, BTL, Natuurmonumenten (allen actief in ons gebied) en bijvoorbeeld het initiatief 'de Stad Uit' (kinderen uit de stad met de natuur in aanraking brengen) te verstevigen. Dat hiervoor meer actieve leden nodig zijn, moge duidelijk zijn: wie zich geroepen voelt om een van deze activiteiten te omarmen, is van harte welkom! Na het inspirerende praatje van Hans werd er getoost op een natuurlijk, groen en 'rijk gevleugeld' 2016, en de natjes en droogjes smaakten weer als vanouds.

Inspirerende woorden van Hans Sanders © Arend Hoogeveen

Tellersavond

Op woensdag 13 januari werd er een 'tellersavond' gehouden. Naast de reeds actieve tellers waren ook 'nieuwe' tellers uitgenodigd. Dit was de start van een cursus specifiek gericht op het tellen van vogels. Deze werd georganiseerd en gegeven samen met vrijwilligers van de Vogelwacht Delft en omstreken (onder andere actief in de Groenzoom). Op dit moment hebben de deelnemers deze opleiding al weer voltooid en zijn nu actief vogels aan het tellen in ons werkgebied.

Het voorstelrondje op deze avond gaf een leuke inkijk in hun beweegredenen. Zonder uitzondering zijn de deelnemers geïnteresseerd in vogels en nieuwsgierig naar hun gedrag. Allen gaven aan graag buiten te zijn en hun steentje te willen bijdragen aan de natuur, lekker buiten wandelen. Eén stel gaf aan dat, in plaats van met de hond een rondje te lopen, het rondje nu werd gedaan met verrekijker en tellijst. En vooral ook gemotiveerd om bij te dragen aan meerjarige telprogramma's van bijvoorbeeld SOVON, waardoor wellicht nieuwe inzichten kunnen ontstaan in het flora- en faunabeheer van (natuur)gebieden.

Na de pauze gaf Marjolein Kramer (actief Facebook-lid van Rotta) een leuke presentatie. Marjolein is beginnend vogelaar en fotograaf en bivaakte veel met hond en camera in de Eendragtspolder. Ze voelt zich helemaal thuis bij de facebook-club en wordt door andere leden regelmatig bijgeschaafd in haar ornithologische kennis. Dankzij Marjolein en andere facebookers stromen er steeds meer leden in bij Rotta. Zo zie je, wat begon als digitaal contact levert zo nieuwe vriendschappen op. Wil je de schitterende natuurfoto's (de meesten zijn gemaakt in ons eigen werkgebied) van Marjolein bekijken, ga dan naar haar website www.marjoleinkramerfotografie.weebly.com.

Marjolein in haar element © Marjolein Kramer

Ledenavond

Op 26 januari hield Chris van Rijswijk, bekend als onze Mystery Bird-man, een dia-presentatie over zijn fotoreizen naar Alaska (juni 2105) en Noorwegen (maart 2014). Voor de pauze liet hij prachtige beelden zien van het plaatsje Barrow in Alaska, letterlijk het noordelijkste puntje van de Verenigde Staten van Amerika. Hij had daar zijn focus vooral gericht op de brileidereend. Rond Barrow is de enige plek op aarde waar de brileidereend in het wild voorkomt. Maar natuurlijk heeft Chris als verwoed birdshooter daar natuurlijk ook andere vogels 'geschoten'. Zo liet hij bijvoorbeeld ook schitterende beelden zien van de franjepoot. In tegenstelling tot de meeste vogelsoorten zijn de vrouwtjes franjepoten uitbundiger van kleur dan de mannetjes en omdat ze weinig mensen gewend zijn, kun je ze van heel dichtbij fotograferen.

Chris vertelt enthousiast over de koningseider. © Arend Hoogeveen

Na de pauze heeft Chris ons meegenomen naar het uiterste noorden van Noorwegen op het schiereiland Varanger, niet ver van de Russische grens. In het plaatsje Batsfjord komen tientallen koningseidereenden af op het visafval dat door de plaatselijke visverwerkende industrie in het haventje wordt gedumpt. Dit levert een waar spektakel op, maar je moet er wel wat voor over hebben. Chris heeft daar drie dagen vanaf drie uur 's nachts tot de middag in de vrieskou, liggend op zijn buik, doorgebracht in een op het water drijvende onverwarmde vogelkijkhut: met recht een 'door-gewinterde' vogelaar/fotograaf! Naast de unieke beelden van de koningseiders (zoals Chris ze noemt), ook hier weer mooie beelden van de bijvangst op het schiereiland, zoals bijvoorbeeld van de sperweruil. Wil je zijn foto-safari's in de poolstreken en ook andere schitterende foto's van de meest uiteenlopende soorten zien, kijk dan op de website van Chris www.birdshooting.nl.

D66 Duurzaamheidstour Lansingerland

Op vrijdag 26 januari deed een aantal raadsleden van D66, GroenLinks, Leefbaar 3B en CDA het Natuurcentrum Trefpunt Rotta aan in het kader van de D66 Duurzaamheidstour. Na het welkomstwoord van Hans Sanders, hield Ad Somers een wervende presentatie over onze vereniging. Vervolgens liet Jaap van Lien op z'n eigen enthousiaste wijze zien, wat duurzaamheid betekent in Lansingerland en het gebied rondom de Rotte in het algemeen en specifiek in onze pareltjes, zoals de Wiebertjes, het Korenmolengat, het Nessebos en Park de Polder. Jaap benadrukte het belang, dat het gebied een belangrijke schakel is in de ecologische verbindingzone (Biesbosch/Alblasserwaard/Krimpenerwaard/Zuidplaspolder/Bentwoud/Reeuwijkse Plassen) en dat met name

'Duurzame' en blij politici op bezoek © Arend Hoogeveen

een brede biodiversiteit van grote waarde is voor de daar levende soorten, zowel wat betreft flora als fauna. De activiteiten van onze natuurwerkgroep zijn daar dan ook volledig op gericht, waarbij vooral het karakter van het gebied - groen polder/veenlandschap - behouden blijft. Met andere woorden, onze natuurpareltjes cultuurhistorisch verantwoord beheren. Hij gaf ook aan, dat een proactief ecologisch besef bij de gemeentelijke overheden van cruciaal belang is; de grootste bedreiging voor het gebied is, naast de ingrijpende inpassing van de nieuwe A13/A16-verbinding, namelijk de vercommercialisering van de Rotte en haar omgeving. Wenselijk is dat iedere gemeente een ecooloog in dienst heeft of deze kennis standaard inhuurt bij infrastructurele veranderingen. Na de presentaties hebben onze gasten een rondleiding over het erf van het Trefpunt gemaakt, waarbij er in het bijzonder belangstelling was voor duurzame voorzieningen zoals de zonnepanelen op het gebouw en het groendak op het tuinhuis. We kunnen terugkijken op een sfeervolle middag en we hebben het gevoel dat de aanwezige raadsleden ons - duurzame - werk ten zeerste waarderen en ons een warm hart toedragen, dus: hoort zegt het voort!

Stadsnatuur

Op de ledenavond van 23 februari hield Jelle Reumer, tot voor kort directeur van Het Natuurhistorisch Museum, een boeiend verhaal over stadsnatuur. Hij liet zien hoe plant en dier gebruikmaken van de kansen in de door de mens gemaakte stedelijke omgeving. Zo gedijt de stadsduif, als afstammeling van de rotsduif, uitstekend in de stenen stadse omgeving. Vervolgens komen hier sperwers en slechtvalken op af, die in de stadsparken een gedekte tafel vol met smakelijke duiven vinden. Op muren en op verharde wegen zijn steeds meer mediterrane planten te vinden, die gebruik maken van de kunstmatige "rotsen" en profiteren van de hogere temperaturen in de steden. Mede door het optreden van allerlei microklimaten in de stad is de biodiversiteit in de stad vele malen groter dan in het groen ogende weiland waar niet veel meer dan engels raaigras groeit.

Meerkoet verzamelt nestmateriaal in een Haagse stadsgracht. © Machiel Brinkhorst

Te koop

LEICA APO 77 A telescoop met 20-60x oculair met driepoot van Swarovski. Telescoop is ongebruikt. Set is te koop voor € 800,- (helft van nieuw prijs).

Inlichtingen bij mw. A. Modderkolk via attie.mvdb@gmail.com

Gehoord, gezien of gelezen

Hanneke Noppers las in de Volkskrant in het kader van de Columnistenmarathon 2016 een leuk gedicht van Caspar Janssen, getiteld Beethovens Vijfde. Het heeft ook voor Rotta een hoog actualiteitsgehalte.

Beethovens Vijfde

CASPAR JANSSEN

En dan, wat zijn vogelaars nog in dit land? / Zij scheuren van Breskens naar Hoogezand. / Gewapend met toeters van telescopen, / Jagen zij op bergfluiters en roodkopklauwier / Storten zich op grijze wouw of vale gier.

Hun auto's slordig in de wegrand geramd / Lompe laarzen vertrappen de waterkant / Zij volgen roodkeelpieper en sperweruil, / Schieten ruigpootbuizerd en witwangstern / Een velduil vliegt zich dood in het wagenpark.

De vogelaars dragen geen baarden meer. / Gladgeschoren, in haast, torsen zij hun apparaten / Zij willen de eerste zijn, zij verzamelen exoten / En 's avonds, op internet, tonen zij hun prooien, / Hun handelswaar uitgesteld, de hoogste bieder wint.

Geef mij de vogelaar van weleer, / Die zich behoedzaam in bos of veld begaf, / Die wachtte, luisterde en keek, in rust, / In toewijding noteerde - vier vink, één keep - en gedachten had.

De schemering na een lange zomerdag / De laatste tonen, stilte, hij bleef gewoon de nacht. / In het donker nog, klonk de roodborst weer, / En dan, bij het eerste licht, het ganse blazersorkest. / Hoorde hij Beethovens Vijfde, tatatadáh? / Oranje stuit, ja de geelgors, in een haag. / Geroffel van een specht, een fluiters in het bladerdak / Eenzaam en gelukkig te midden van de vogelpracht.

Ik herkende in de eerste en laatste regel ervan ook de overeenkomst met het gedicht 'De Dapperstraat' van J.C. Bloem, waardoor het vermoedelijk geïnspireerd is:

De Dapperstraat

Natuur is voor tevredenen of legen.

En dan: wat is natuur nog in dit land?

Een stukje bos, ter grotte van een krant,

Een heuvel met wat villaatjes ertegen.

Geef mij de grauwe stedelijke wegen,
De in kaden vastgeklonken waterkant,
De wolken, nooit zo schoon dan als ze, omrand
Door zolderramen, langs de lucht bewegen.

Alles is veel voor wie niet veel verwacht.
Het leven houdt zijn wonderen verborgen
Tot het ze, opeens, toont in hun hoge staat.

Dit heb ik bij mijzelf overdacht,
Verregend, op een miezerige morgen,
Domweg gelukkig, in de Dapperstraat.

Tijdens de vrijwilligersmiddag op 12 december en de nieuwjaarsreceptie op 9 januari konden de bezoekers een aantal vragen op flappen reageren, hierbij de opbrengst.

In welk (natuur)gebied zou je graag met Rotta op excursie gaan?

Meyendel (Rafiek), Loon op Zand (Monica van Kleef), Biesbosch en Weerribben (Robert Schild), Rottum (?) en in mei verzorg ik (Anton Roeloffzen) een excursie in de Natuurtuin Prinsenland.

Wat zou je graag een keer in het Trefpunt georganiseerd willen zien?

Duurzaam Trefpunt (plastic afval), mandjes vlechten voor de Zwarte Stern, Nationale Burendag.

Een lezing over de wilgencultuur en het Flora-onderzoek 2014 in het Koornmolengat (Anton Roeloffzen en Dick Hoek)

Bij de **13e Nationale Tuinvogeltelling** van Vogelbescherming Nederland op 16 en 17 januari hebben ruim 53.000 mensen de vogels in hun tuin geteld. Er zijn 41.873 tellingen ingestuurd, in totaal zijn er 937.892 vogels geteld. Ook dit jaar staat de huismus op één, net als in voorgaande jaren. In het volgende overzicht zie je de **Top 10** in ons werkgebied naast de landelijke scores.

Top 10 Rotta gebied	Top 10 Landelijk
1. huismus 851	huismus 164.918
2. koolmees 716	koolmees 115.305
3. merel 516	merel 85.547
4. vink 445	pimpelmees 77.666
5. kauw 383	vink 69.775
6. pimpelmees 367 . . .	kauw 59.524
7. turkse tortel 362 . . .	turkse tortel 45.713
8. spreeuw 330	ekster 35.593
9. ekster 239	roodborst 35.377
10. roodborst 201	houtduif 33.910

Forum

Iedereen heeft een mening, waar over dan ook. In **Forum** word je uitgenodigd om je mening en gedachten over een stelling of een vraag met de lezers van Aves Visum te delen. Met name naar het waarom van je gedachten kijken we naar uit. Ook mag je in deze rubriek reageren op een artikel dat eerder in Aves Visum is gepubliceerd. In het volgende nummer worden de ingezonden brieven en meningen in deze rubriek opgenomen.

Duurzaam en duurzaamheid zijn begrippen die steeds meer - te pas en te onpas - worden gebruikt. Je kunt je er van alles bij voorstellen, maar wat is het nu eigenlijk. De redactie wil in een volgend nummer van Aves Visum het thema duurzaamheid nader belichten. We zijn dan ook nieuwsgierig wat of welke ervaring dit begrip voor jou concreet maakt. Deze keer dus geen stelling, maar een verzoek om onderstaande zin af te maken.

Duurzaam(heid) betekent concreet voor mij, dat

Stuur jouw mening over de stelling vóór 15 mei naar de redactie van Aves Visum, Hoeksekade 164, 2661 JL Bergschenhoek of mail naar avesvisumredactie@gmail.com.

Reacties op de stelling: Met het natuurwerk zetten we de natuur naar onze hand!

Ik wil die stelling filosofisch benaderen. Naar mijn mening is alles natuur, dus mensen, dieren, planten, stenen... zo kan ik nog wel even doorgaan (maar mijn reactie mag niet bladvullend overkomen). Elk onderdeel van de natuur streeft zijn eigen belang en nut na. De gemiddelde mens is aangepaard (wijs gemaakt) dat de natuur lieflijk en mooi dient te zijn. En dat verklaart dat mensen gewapend op pad gaan met zeis, zaag, rijf en met de riek om hopen te maken! Maar de natuur naar onze hand zetten is nu net een hoogmoedige stap te ver. De mens is beperkt en de natuur houdt geen rekening met die beperktheid. Natuurverschijnselen

zoals tsunami, springvloed, storm laten zich niet temmen. De vorming en ontstaan van flora, successie genaamd, is een zaak van macht. De ene soort verdringt de andere om zoveel mogelijk te kunnen profiteren van de zon als krachtbron van het leven. Met andere woorden alles is natuur die continueert door rust en beweging en waar het om macht gaat om te volharden in het bestaan. En dus niet om rechten hetgeen een verzinzel is van de mens. Zo rest ons bescheidenheid en nederigheid! Een tijdje niet gemaaid en het riet en gras zijn weer toe om geschoren te worden.... een soort van bezigheidstherapie van de mens! *Herman Groenewegen*

De natuur laat zich niet naar onze hand zetten, wel kunnen wij voorwaarden scheppen voor meer biodiversiteit en ecologisch 'onkruid' bestrijden. Ons doel is meer biodiversiteit en behoud van cultuur-historische natuurwaarden. Eigenlijk zijn we aan het tuinieren in de 'wilde natuur'!

Hans Sanders

In Nederland hebben we eigenlijk geen natuurlandschappen meer. Wat onze Natuurwerkers doen is het onderhouden van cultuurlandschappen. Natuurwerk is een contradictio in terminus.

Piet Mulder

Dit is een nogal gewaagde stelling. We hebben wel de pretentie om de natuur naar onze hand te willen zetten. Soms lijkt dat ook te slagen. Maar dikwijls zorgt de natuur voor een verrassende ontwikkeling. Iets waar we niet op gerekend hadden en is dat niet het allermooiste?

Jaap van Lien

Deze stelling klopt helemaal als het gaat om het in stand houden van oude cultuurlandschappen met veel/bijzondere biodiversiteit. Denk hierbij bijvoorbeeld aan heidevelden of blauwgraslanden. Maar als we naar een gebied kijken als bijvoorbeeld het Koornmolengat, dan zijn we vooral natuurlijke processen, die inmiddels ontbreken, aan het compenseren. Zo zijn er in het Koornmolengat geen boomafknagende bevers meer aanwezig of reeën, die de kruidlaag en kleine bomen afgrazen. Dat moet de mens nu regelen via zijn natuurwerk. Of we proberen natuurverstoringen als eutrofiëring of verdroging te compenseren. Vandaar het verwijderen van de overmaat aan bramen in het Koornmolengat, die er niet zou zijn als het gebied niet was verdroogd en geëutrofiëerd.

Immers, in het noordelijke veenmos-berkenbroek hebben we geen last van bramengroei en hoeven we ze dus niet te verwijderen. Om dezelfde reden moeten we bos kappen in de Voornse duinen en vergraste gebieden plaggen. De negatieve effecten van overmatige depositie van stikstof, de verminderde zee-invoed door aanleg van de Slufter en het dichtplanten met dennen in het verleden om stuifplekken vast te leggen, moet met deze maatregelen worden teniet gedaan.

Moraal van het verhaal: in onze versnipperde en sterk verstoorde natuurgebiedjes moeten we allerlei dingen doen om de gevolgen van allerlei verstoringen te beperken. En soms willen we graag oude cultuurlandschappen in stand houden vanwege de bijzondere flora en/of fauna in deze gebieden. Alleen dan is er sprake van "de natuur naar onze hand zetten".

Anton Roeloffzen

De natuur van de Natuur,
Een oerkrachtige wisselwerking!
Het een is er vanwege het ander
en het ander vanwege het een.
En het een is er niet omdat het ander er is
en het ander is er niet omdat het een er is.
Zo geredeneerd is zelfs het (on)kruid
tussen de tegels in je tuin natuur.
Niet alleen aarde, water, lucht, flora en fauna.
Ook wij mensen zijn deel hiervan,
en vullen hun plek in de Natuur!

Arend Hoogeveen

PADDOCK

ALLROUND CATERING

Uw visie is onze uitdaging

* **CATERING:** broodjes, hapjes, salades en buffetten

* **PARTYRENT:** verhuur van taps, tafels, glaswerk etc.

* **PARTIJEN:** in onze zaal of op een door u gekozen locatie

Paddock Catering
Hoefweg 53 - 2665 CC Bleiswijk
010-5210331

www.paddockcatering.nl

Activiteitenkalender maart tot en met juni 2016

dag	datum	tijd	locatie	activiteit	doelgroep	info/aanmelden bij
do		10:00-16:00	Trefpunt	wekelijks , werken bij het Trefpunt	Rotta Actief!	Jan Noppers
do		vanaf 9:00	op locatie	wekelijks , werken in de natuur	Rotta Natuurwerk	Rien v.d. Vorm
do		10:00-16:00	Trefpunt	wekelijks , vrije inloop	openbaar	
za		12:00-16:00	Trefpunt	wekelijks , vrije inloop	openbaar	
mrt.						
za	12	10.00-12.00 13.30-15.30	Trefpunt	Verrassende en leuke natuuroopdrachten	Rotta Rangers	Gert Jansen
za	19	8.00-16.00	n.t.b.	Excursie naar de Soester Duinen	leden	Henk Zomer Jan Kees Hoek
di	22	20:00-22:00	Trefpunt	Algemene ledenvergadering, gevolgd door lezing Natuurmonumenten	leden	bestuursleden
apr.						
za	9	7:00-9:00	Schiebroekse Park	Natuurwandeling	openbaar	Jesse Keyzer
za zo	9 10	12:00-17:00	Trefpunt	De natuur in zilver en keramiek	openbaar	Ad Somers
di	12	20:00-22:00	Trefpunt	Bestuursvergadering	leden	bestuursleden
za	16	8:30-10:30	Trefpunt	Vroege vogels kijken	Rotta Rangers	Gert Jansen
za	23	8:00-16:30	n.t.b.	Excursie Tiengemeten	leden	Henk Zomer Jan Kees Hoek
di	26	20:00-22:00	Trefpunt	Ledenavond, onderwerp nader te bepalen	leden	Hans Sanders
mei						
za	7	7:00-9:00	Wiebertjes	Natuurwandeling	openbaar	Cor van de Lustgraaf
di	10	20:00-22:00	Trefpunt	Bestuursvergadering	leden	bestuursleden
za	21	10:00-12:00 13:30-15:30	Trefpunt	Eetbaar groen	Rotta Rangers	Gert Jansen
di	24	20:00-22:00	Trefpunt	Ledenavond, onderwerp nader te bepalen	leden	Hans Sanders
za	28	8:30-16:30	n.t.b.	Excursie naar Nieuwkoopse Plassen, de Ruygeborg en Groene Jonker	leden	Henk Zomer Jan Kees Hoek
juni						
vr	3	22:00-	Trefpunt	Nachtvlindernacht	openbaar	Aria van Ballegoie
za	4	9:00-12:00	n.t.b.	Fietstocht Groenzoom Lansingerland	openbaar	Jaap van Lien
wo	8	13:30-15:00	Trefpunt	Samen genieten van de natuur	Rotta Kapoentjes	Gert Jansen
di	14	20:00-22:00	Trefpunt	Bestuursvergadering	leden	bestuursleden
za	18	10:00-12:00 13:30-15:30	Trefpunt	Onderwaterwereld	Rotta Rangers	Gert Jansen
di	28	20:00-22:00	Trefpunt	Ledenavond, onderwerp nader te bepalen	leden	Hans Sanders
juli						
vr	1	19:00-21:00	KMG	Eerste vrijdagavondwandeling	openbaar	Aad Deurloo
za	2	8:00-16:30	n.t.b.	Excursie naar Overasseltse- en Hatertsevennen	leden	Henk Zomer Jan Kees Hoek

Kijk altijd voor de actuele stand van zaken op de website! www.rotta-natuur.nl/agenda

Toelichting activiteitenkalender

In de activiteitenkalender staan de activiteiten voor het komend kwartaal die bij het ter perse gaan van dit nummer bekend zijn. Kijk op de website voor de meest actuele informatie. Hebt u geen internet, of na het raadplegen van de website nog vragen? Neem dan contact op met de persoon die bij de activiteit vermeld staat.

Neem bij wandelingen en excursies altijd uw verrekijker mee. Eventueel is er een verrekijker te leen mits u dit tijdig aangeeft. Stem schoeisel en kleding af op het te bezoeken terrein en het weer. Bij deelname aan Rotta Actief! en Rotta Natuurwerk is het verstandig om vooraf even contact op te nemen om kleding en schoeisel af te stemmen op de te verrichten werkzaamheden.

Bij auto-excursies rijden we zoveel mogelijk met elkaar mee. We streven er naar passagiers zo gelijk mogelijk te verdelen over de beschikbare auto's. Benzinekosten worden door alle inzittenden gedragen. Passagiers betalen per persoon € 0,10 per gereden kilometer, ongeacht het aantal inzittenden. Als iemand per se met de eigen auto wil rijden, en daardoor geen passagiers heeft, zijn de benzinekosten geheel voor eigen rekening. Chauffeurs die passagiers meenemen moeten een inzittendenverzekering hebben afgesloten. Consumpties en entreegelden zijn voor eigen rekening.

Doelgroepen

Openbaar	leden en niet-leden zijn van harte welkom, aanmelden niet nodig.
Ledenavond	alleen voor leden en donateurs, aanmelden niet nodig.
Cursus	alleen voor cursisten, dus tijdig vooraf aanmelden.
Rotta Onderzoek	inventariseerders en mensen met interesse voor onderzoek aan flora en fauna
Rotta Actief!	de werkploeg op donderdag, leden en niet-leden mogen meehelpen.
Rotta Natuurwerk	leden en niet-leden werken in de natuur, aanmelden niet nodig.
Rotta Varia	leden en niet-leden zijn van harte welkom, aanmelden niet nodig.
Rotta Kapoentjes	leden en niet-leden tussen 4 t/m 6 jaar zijn welkom, aanmelden vooraf noodzakelijk, vol is vol.
Rotta Rangers	leden en niet-leden tussen 7 t/m 12 jaar zijn welkom, aanmelden vooraf noodzakelijk, vol is vol.
Jong Rotta	leden en introducees vanaf 13 jaar zijn welkom, aanmelden niet nodig.
Wandeling	leden en niet-leden zijn welkom, aanmelden niet nodig.
Excursie	alleen leden, vooraf aanmelden, uiterlijk drie dagen voor de datum.

Locaties, informatie en aanmeld-adressen indien vooraf aanmelden nodig is

Afkorting	Plaats/gebied	Informatie bij	e-mailadres	Telefoon
BZ	Bleiswijkse Zoom	Aad Deurloo	a.j.deurloo@gmail.com	06 - 410 435 62
EDP	Eendragtspolder	Dick Hoek	dickhoek@planet.nl	06-51 23 76 29
HBB	Hoge Bergse Bos	Aria van Ballegoie	avanballegoie@gmail.com	010 - 455 22 61
KMG	Koornmolengat	Aad Deurloo	a.j.deurloo@gmail.com	06 - 410 435 62
LBB	Lage Bergse Bos	Rien van der Vorm	rienvandervorm@hetnet.nl	079 - 593 12 62
ZHP	Zevenhuizerplas	Aad Deurloo	a.j.deurloo@gmail.com	06 - 410 435 62
Rotta Actief!	Trefpunt Rotta	Jan Noppers	jannoppers@gmail.com	010 - 418 47 76
Rotta Kapoentjes	Trefpunt Rotta	Gert Jansen	jansen.gert@gmail.com	010 - 511 57 20
Rotta Rangers	Trefpunt Rotta	Gert Jansen	jansen.gert@gmail.com	010 - 511 57 20
Rotta Onderzoek	diverse locaties	vacant		
Jong Rotta	Trefpunt Rotta	Hans Sanders	hsas22@gmail.com	06-40 56 77 69
Rotta Varia	Trefpunt Rotta	Ad Somers	trefpuntbeheer@gmail.com	06 - 39 32 11 13
Rotta Natuurwerk	diverse locaties	Rien van der Vorm	rienvandervorm@hetnet.nl	079 - 593 12 62

Excursies en weekenden, informatie en aanmelden bij

Henk Zomer	h.zomer5@upcmail.nl	010 - 455 10 20
Jan Kees Hoek	j.hoek572@upcmail.nl	010 - 418 10 31

Vertrekpunten wandelingen, tenzij anders aangegeven

BZ	parkeerplaats bij restaurant 't Zeeltje, Kooilaan 3, 2665 KR Bleiswijk
EDP	parkeerplaats bij Zevenhuizerplas, Middelweg, Zevenhuizen
HBB	parkeerplaats Outdoor Valley, Hoeksekade 141, 2661 JL Bergschenhoek of Trefpunt Rotta
KMG	brug over de Hennipsloot bij restaurant De Roerdomp, Tweemanspolder 12, 2761 ED Zevenhuizen
LBB	bij restaurant 't Hoekse Hout, Bergse Bosdreef 6, 2661 GN Bergschenhoek
ZHP	bij restaurant De Strandgaper, Strandweg 1, 2761 DM Zevenhuizen

Indien onbestelbaar retour: Hoeksekade 164, 2661 JL Bergschenhoek

MB 77 Tafeleend © Chris van Rijswijk

MB 78 Grauwe ganzen © Chris van Rijswijk

Mystery Bird

Chris van Rijswijk

MB 77

Twee vogelplaatjes met vogels in het landschap. Less is more. Die beeldvullende vogelfoto's geloven we nu wel. Een foto met een beetje leefomgeving van de vogel is veel sprekender. Ja toch! Zo zie je de context van de vogel. Beide foto's zijn gemaakt in ons eigen mooie werkgebied. De eerste is een eend, een tafeleend om precies te zijn. Dit mannetje, want dat is hij, is gemakkelijk te herkennen. Kijk het maar na in je veldgids. De tafeleend is een algemene broedvogel in ons werkgebied.

MB 78

Twee vogels in scheiding. Het was leuker geweest als de vogels naar elkaar toe waren gekeerd. Nu hebben ze blijkbaar ruzie. Er zijn wellicht schulden, vervelende gewoontes, of is er één vreemd gegaan? We zullen het nooit weten. Dan over de vogels zelf, over welke vogelsoort praten we? Een fel oranje snavel zonder witte bles maakt van deze vogels natuurlijk grauwe ganzen. Mooie broedvogels van ons werkgebied vind ik ze. Algemeen ook. Sommigen vinden ze zelfs te algemeen, maar daar denk ik anders over...

Bijgaand 2 nieuwe foto's. Je kunt je oplossing naar mij mailen (cdvrijswijk@gmail.com) of zelf de antwoorden onthouden. De oplossing staat in het volgende nummer. Kijk ook eens op mijn website: www.birdshooting.nl

Succes...

MB 79 © Chris van Rijswijk

MB 80 © Chris van Rijswijk